

Adis Zilić
RADIVOJEVIĆI – VLATKOVIĆI
vlastela Humske zemlje i Krajine

HISTORIJSKE MONOGRAFIJE

Adis Zilić
RADIVOJEVIĆI – VLATKOVIĆI
vlastela Humske zemlje i Krajine

HISTORIJSKE MONOGRAFIJE
Knjiga 22

Izdavač:
Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju

Glavni i odgovorni urednik:
dr. Enes Dedić

Recenzenti:
prof. dr. Vesna Mušeta-Aščerić
dr. Dženan Dautović

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

929.52(497.6)RAD
929.52(497.6)VLA
94(497.6)“13/15”

ZILIĆ, Adis

Radivojevići - Vlatkovići vlastela Humske zemlje i Krajine / Adis Zilić. - Sarajevo :
Institut za historiju Univerziteta, 2021. - 468 str. : ilustr. ; 25 cm. - (Historijske monografije ;
knj. 22)

Bibliografija: str. 426-444 ; bibliografske i druge bilješke uz tekst. - Registri.

ISBN 978-9958-649-43-1
COBISS.BH-ID 45134086

UNIVERZITET U SARAJEVU – INSTITUT ZA HISTORIJU

Adis Zilić

RADIVOJEVIĆI – VLATKOVIĆI
vlastela Humske zemlje i Krajine

Sarajevo, 2021.

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	7
UVOD.....	9
I IME, VRIJEME, PROSTOR.....	21
Patronimsko prezime Bogavčići – Radivojevići – Jurjevići – Vlatkovići.....	23
Vremenski okvir, prostor djelovanja	28
II HRONOLOGIJA LIČNOSTI I DOGAĐAJA	31
Rodonačelnik Bogavac i njegovi sinovi	33
Doba Jurja Radivojevića	43
Doba Jurjevića.....	90
Vlatkovići unutar Dubrovačke koalicije u ratu protiv hercega Stjepana	139
Decenija progonstva.....	178
Na staroj baštini.....	210
Novo progonstvo i nesuglasice	246
Posljednje poznate generacije	266
III STRUKTURE.....	277
Okviri feudalne hijerarhije	279
Posjedi i gradovi	299
Privredne aktivnosti.....	313
Kulturne prilike	344
Vjerska opredjeljenja.....	374

Zaključak.....	395
Conclusion	403
Prilozi	415
Izvori i literatura.....	425
Spisak ilustracija i karata.....	445
Indeksi.....	449

PREDGOVOR

Knjiga *Radivojevići – Vlatkovići, vlastela Humske zemlje i Krajine* djelomično je izmijenjen i dopunjen magistarski rad, odbranjen 21. juna 2012. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, pod naslovom *Humska vlastela Radivojevići – Jurjevići – Vlatkovići i njihovo doba*, pred komisijom u sljedećem sastavu: prof. dr. Esad Kurtović (predsjednik), prof. dr. Dubravko Lovrenović (mentor i član) i prof. dr. Vesna Mušeta-Aščerić (članica).

Nepunu deceniju nakon odbrane rada njegov tematski okvir nudi se kao zasebna publikacija. Rukopis magistarskog rada znatno je proširen. Dopune teksta odnose se na nove spoznaje te na iskorištenu arhivsku građu, naknadno prikupljenu u većem obimu. Uvidom u neobjavljeni izvorni materijal evidentirani su novi članovi roda i produbljena saznanja o detaljima iz političkog, javnog i privatnog života Vlatkovića. Proširenim spoznajama na toj osnovi promijenila su se i stajališta autora u vezi s nekim pitanjima, što je popraćeno dodatnom elaboracijom. Ipak, osnovne hipoteze iz magistarskog rada ostale su nepromijenjene. Naknadno se pokazalo da je ovako postavljen tematski okvir mogao biti definiran i kao doktorska disertacija, s obzirom na dostupnost veće količine neobjavljene izvorne građe i mogućnost dužeg vremenskog praćenja roda. Pri dopunama teksta vodilo se računa o dostignućima u historiografiji.

* * *

Zahvalio bih se ljubaznom i veoma profesionalnom osoblju Državnog arhiva u Dubrovniku, javne ustanove koja može poslužiti za primjer. Česti boravci u gradu pod Srđem za potrebe arhivskih istraživanja bili bi mnogo teže ostvarivi bez ukazanog gostoprimstva gospara Fehima Feše Vukotića.

Olakšanu potragu za građom iz XVI stoljeća o Vlatkovićima i znatnu uštedu truda u vezi s arhivskim istraživanjima vezanim za taj period omogućio je kolega dr. Srđan Rudić, ustupivši autoru signature dr. Veljana Atanasovskog na ovu temu, koje se čuvaju u Arhivu SANU. Nekoliko odluka dubrovačkog Velikog vijeća o Vlatkovićima ustupio je kolega dr. Enes Dedić. Dilemu oko početka upotrebe voštane podloge crvene boje za ovjeru dokumentacije u kancelariji Vlatkovića pomogao je riješiti kolega dr. Neven Isailović.

Zahvalio bih se na korisnim sugestijama članovima komisije za odbranu magistarskog rada, te recenzentima prof. dr. Vesni Mušeta-Aščerić i dr. Dženanu Dautoviću. Izražavam zahvalnost i direktoru Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu dr. Sedadu Bešliji i Vijeću navedenog Instituta na podršci i uvrštavanju rukopisa u plan godišnje izdavačke djelatnosti. Svaki predan istraživački rad zahtijeva strpljenje i odricanje, pa se u tom kontekstu zahvaljujem bližoj porodici na podršci.

Posebnu zahvalnost dugujem mentoru, pokojnom prof. dr. Dubravku Lovrenoviću, pred kim sam imao čast usvajati znanje i napredovati u naučnom smjeru. Kada sam kao postdiplomac izrazio želju za radom na nekoj lokalnoj temi, mentor je predložio obradu unutrašnje strukture srednjovjekovne Bosne na primjeru vlastele Vlatkovića, što sam rado prihvatio. Tema je veoma zahvalna i može se široko postaviti. Uživao sam u izradi magistarskog rada, a potom i u kasnijoj pripremi knjige, radujući se svakom novom podatku koji bih pronašao. Nadam se da će isti takav, pozitivan dojam knjiga ostaviti kod čitalaca.

UVOD

Radivojevići – Vlatkovići spadali su u krug važnijih vlasteoskih rodova u historiji srednjovjekovne Bosne. Budući da su pripadali plemićkom staležu, prisutni su u političkom, javnom i društvenom životu ove zemlje i mogu se pratiti tokom dužeg perioda. Održavali su u kontinuitetu političke veze sa svim bosanskim vladarima bez izuzetka, počevši od bana Stjepana II Kotromanića do posljednjeg kralja Stjepana Tomaševića. Jednako su važne njihove veze s drugim vlasteoskim rodovima. Vlatkovići su bili i politički i vojno aktivni nakon gubitka političke samostalnosti Bosne, odnosno pogubljenja posljednjeg kralja i raspuštanja državnog sabora. Dještovali su na različitim stranama u tranzicijskom periodu, tokom uspostave i učvršćivanja osmanske vlasti na području Krajine, kada se mogu pratiti posljednje poznate generacije. Glavni cilj knjige jest pružiti iscrpnu i zao-kruženu sliku o vlasteli Radivojevićima – Vlatkovićima.

Na početku knjige manjim poglavljem pojašnjava se patronimsko prezime, koje se pretežno mijenjalo iz generacije u generaciju, te prisutna tendencija za prerastanjem nekih od patronimika u rodovsko ime, što se desilo u dva navrata. Drugi, najobimniji dio knjige, odnosi se na hronologiju događaja, praćenja aktivnosti pojedinih ličnosti unutar roda te kolektivnog političkog i vojnog angažmana Radivojevića – Vlatkovića kroz više generacija. Pritom se vodilo računa o dopuni rodoslovlja, dodatnom preispitivanju genealogije i upotpunjavanju biografija pojedinih članova. Treći dio knjige posvećen je sljedećim zadacima istraživanja: pojašnjavanju i praćenju feudalne hijerarhije i vazalnih odnosa, odnosu prema sizerenu i vazalima, rasvjetljavanju društvenih, privrednih, kulturnih i vjerskih prilika na području pod vlašću Vlatkovića te posvećivanju pažnje obimu teritorija koje su kontrolisali u različitim periodima.

Poseban predmet interesovanja jest vrlo važno pitanje zašto se uporno nižu mahom neuspješni pokušaji roda kroz više generacija za trajnijim uzdizanjem u rang velmoža i rusaške gospode, najviše društveno-političke kategorije u srednjovjekovnoj Bosni. Takvi pokušaji ponavljali su se u gotovo pravilnim razmacima i rezultirali povremenim kratkotrajnim uspjesima.

Knjiga je pisana u skladu s osnovama historijske metode, uzimajući u obzir hronologiju, razvoj, uzroke, posljedice. Primjenjujući historijsku metodu prilikom istraživačkog procesa, neminovno su dodatno korištene metode analize, sinteze, indukcije, dedukcije, deskripcije te komparacije. Budući da je u knjizi riječ o praćenju vlastelinskog roda kroz više generacija, korištena je i genealoška metoda.

Istraživači su prethodno iskazivali interes za unutrašnju strukturu srednjovjekovne Bosne putem historiografske obrade pojedinih istaknutih ličnosti iz političkog života ili čitavih vlastelinskih rodova. Zavisno od dostupne izvorne građe pristupi su se razlikovali, od bilježenja trenutnih dostignuća u literaturi do detaljnijih pristupa.¹ Ova je monografija dodatna kocka u slaganju velikog mozaika, još nedovoljno popunjenog.

Radivojevići – Vlatkovići mogu se pratiti u periodu dužem od dva stoljeća, s manjim prekidima u kontinuitetu. Vrijeme njihovog političkog angažmana osvjedočeno kroz izvore traje od početka XIV, pa gotovo do sredine

¹Ferdo Šišić, *Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić i njegovo doba (1350.–1416.)*, Zagreb, 1902. Владимир Ђоровић, *Краљ Твртко I Котроманић*, СКА, Посебна издања, књ. LVI, друштвени и историски списи, књ. 22, Београд, 1925. Грегор Чремошник, “Босанска краљица Груба”, *ГИДБиХ*, год. IV (1952), 147-163. Јованка Мијушковић, “Хумска властеоска породица Санковићи”, *ИЧ*, књ. XI (1961), 17-54. Сима Ђирковић, *Херцег Стефан Вукчић – Косача и његово доба*, САНУ, Посебна издања, књ. CCCLXXVI, Одељење друштвених наука, књ. 48, Београд, 1964. Михајло Динић, *Хумско-требињска властела*, САНУ, Посебна издања, CCCXCVII, Одељење друштвених наука, 54, Београд, 1967. Pavo Živković, *Tvrtko II Tvrtković. Bosna u prvoj polovini XV stoljeća*, Institut za istoriju u Sarajevu, Studije i monografije, Sarajevo, 1981. Esad Kurtović, *Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača*, Institut za istoriju, Historijske monografije, knj. 4, Sarajevo, 2009. Boris Nilević, “Posljednji Pavlovići – Bosna sredinom XV stoljeća”, *Traganja*, br. 5, (2010), 13-64. Amir Kliko, “Lašvanska vlastela Šantići”, *Spomenica akademika Marka Šunjića (1927-1998)*, Sarajevo, 2010, 257-284. Midhat Spahić, *Bosanska kraljevina sredinom XV vijeka – kralj Stjepan Tomaš*, Zagreb, 2016.

XVI stoljeća, što je dug okvir u kojem su dostupne informacije različitog intenziteta i kvaliteta. Sačuvana izvorna građa iz druge polovine XIV stoljeća je najmalobrojnija. To je period kada je Bosna privremeno prepustila Ugarskoj područje na kojem su bili njihovi posjedi. Najveća količina izvorne građe odnosi se na sredinu i drugu polovinu XV stoljeća. Ovakvo stanje dostupnih izvora i njihova interpretacija u postojećoj literaturi neminovno se odrazila u sadržaju knjige. Evidentna je potreba u historiografiji za monografijom o Vlatkovićima jer je o njima u vidu sinteze napisan samo jedan kraći rad krajem XIX stoljeća.² Objavljen je veći broj parcijalnih podataka na ovu temu, razbacan po brojnim zbirka izvora i literaturi. Pažnju istraživača privlačile su pojedine istaknute ličnosti među Vlatkovićima, kao i određene političke, društvene, privredne i kulturne pojave vezane za njih.

* * *

Izvorna građa o Vlatkovićima sačuvana je uglavnom u nekoliko arhiva na Jadranu, lociranim na područjima s kojima su bili više povezani. Riječ je o gradovima s kojima su održavali diplomatsku korespondenciju. Na prvom mjestu uvjerljivo je Državni arhiv u Dubrovniku, s najvećom količinom sačuvane izvorne građe, što je primjetno kroz zbirke objavljenih izvora i postojeću literaturu. Nakon dubrovačkog slijede Mletački arhiv u Veneciji, Državni arhiv u Zadru, a potom, u znatno manjoj mjeri, arhivi crkvenih kaptola.

Uobičajeni problem koji se javlja prilikom proučavanja prošlosti svih velikaških rodova u srednjovjekovnoj Bosni jest hronični nedostatak sačuvanih porodičnih arhiva. Tragovi rada kancelarije Vlatkovića sačuvani su pretežno kroz komunikaciju s Dubrovčanima, ali ne i kao zasebna cjelina na području njihovog djelokruga, kroz ostavštinu u vidu arhiva. Iz tog razloga slabije su poznate forme manifestacije feudalne hijerarhije, kroz ostvarenu komunikaciju prema sizerenu i vazalima iz redova nižeg plemstva. Nedostatak produkta rada kancelarije također se negativno odražava na

² Љубомир Ковачевић, “Знамените српске властеоске породице средњег века”, ГНЧ, књ. X (1888), 199-214. O dostignućima rada više u osvrtu na literaturu.

potpuno nepoznavanje komunikacije Vlatkovića s proizvodnim segmentima društva. Razlog je to i za slabo poznavanje detalja iz svakodnevnog života poput sklapanja i realizacije kupoprodajnih ugovora, različitih pozajmica, zaduženja, davanja zalogu, ugovora o zakupu, tranzita ljudi i roba kroz njihov posjed i slično. Do nekih spoznaja moguće je doći posredno, ali je u većini slučajeva svakodnevnica ostala nepoznata.

Isti je slučaj s tragovima rada kancelarija vladarske dinastije i drugih plemićkih rodova. Samo tri vladarske povelje domaće provenijencije nalaze se u Bosni i Hercegovini, izložene u sef-sobi Zemaljskog muzeja u Sarajevu, ali nijedna nije pronađena u ovoj zemlji. Jedna od tih rijetkih srednjovjekovnih povelja jest povelja bosanskog kralja Stjepana Dabiše, kojom daruje svoju kćerku Stanu i zeta Jurja Radivojevića posjedom Veljaka u Humskoj zemlji.³ U ovom slučaju vladar je autor, a Radivojevići su posredni destinatari. Ostale povelje koje se odnose na Radivojeviće – Vlatkoviće čuvaju se u dubrovačkom arhivu, bilo da je riječ o tragovima rada njihove kancelarije ili dubrovačke, a zastupljeni su čak i slučajevi u kojima su neka treća lica autori dokumenta, bez direktne uključenosti Dubrovčana. Uzrok takve pojave jest osvjedočena deponovana vrijedna imovina, sklonjena u kritičnim vremenima na sigurno u Dubrovnik.

Na osnovu dubrovačke ćirilicne arhivske građe Medo Pucić objavio je zbirku izvora u dva toma.⁴ Veoma je korisna za ovu temu jer je u vremenskom okviru koji obrađuje zastupljeno mnoštvo podataka o Radivojevićima. Važnu ćirilicnu dokumentaciju u vidu povelja i pisama objavili su i drugi autori.⁵

³ Objavljena je u više navrata. Osvrt na ranija izdanja: Срђан Рудић, “Повеља краља Стефана Дабеше кћерци Стани. 1395, април 26.”, *ССА*, књ. 4 (2005), 173-192. O putu Dabišine povelje do svoje konačne destinacije u Sarajevu: Adis Zilić, “Tragom povelje bosanskog kralja Dabiše kćeri Stani od 26. aprila 1395. godine”, *Prilozi*, br. 41 (2012), 241-258.

⁴ Медо Пуцић, *Споменици србски од 1395 до 1423, то ест писма писана од републике дубровачке Краљевима, Деспотима, Војводама и Кнезовима Србскиет, Босанскиет и Приморскиет*, књ. I, II, Београд, 1858, 1862. Dokumenti u prvom tomu preuzeti su iz knjige dubrovačkog slavenskog kancelara Ruska Hristoforovića, iz arhivske serije *Litterae et commissiones Levantis*, a u drugom iz serija *Diversa Cancellariae*, *Diversa Notariae* i *Testamenta Notariae*.

⁵ Franz Miklosich, *Monumenta Serbica spectantia historiam Serbiae Bosnae Ragusii*, Graz, 1864 (ova zbirka izvora vrlo je pregledna i hronološki poredana); Константин Јиречек, *Споменици србски*, Споменик, XI, СКА, Београд, 1892; Стојан Новаковић, *Законски споменици српских држава*

Veći broj autora posvetio je pažnju ćirilčnoj građi u časopisu *Грађа о прошлости Босне*, gdje se, osim teksta i prijevoda isprava, prilaže i snimak dokumenta, diplomatičke osobnosti, objašnjavaju termini i daju osnovni podaci o imenima i toponimima. Na sličan način, samo bez priloga snimka originalnog dokumenta, građa se objavljuje i u časopisu *Стари српски архив*.⁶ Oba časopisa sadrže ranije objavljene podatke o Radivojevićima u drugim zbirkama izvora.

Osim ćirilčne, u Državnom arhivu u Dubrovniku znatno je zastupljenija građa na latinskom i manjim dijelom na staroitalijanskom jeziku. Posebno su važne odluke dubrovačkih organa upravljanja, ali se dosta podataka može pronaći i u drugim arhivskim serijama. Odluke sva tri dubrovačka vijeća zapisivane su najprije u knjige reformacija, koje završavaju s početkom 1415. godine, kada se počinju voditi posebni zapisnici za svako vijeće. Prva 24 sveska serije *Reformationes*, koja pokrivaju period od 1301. do 1379. godine, zalaganjem većeg broja autora pripremljena su i objavljena u petotomnoj ediciji *Monumenta Ragusina* Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.⁷

Političke odluke o Radivojevićima gotovo da i nisu prisutne od 1380. do 1389, što je vremenski okvir arhivske serije *Reformationes*, koju je priredio Mihajlo Dinić.⁸ Gotovo pola stoljeća nakon Dinića nastavilo se s publikovanjem ove važne serije, kada su objavljene odluke vijeća za trogodišnji period, od 1390. do 1392. Na pripremi građe najprije je radio Zdravko Šundrica, a nakon njegove smrti, uvidom u ostavštinu i naknadnom komparacijom s

---

средњег века, СКА, Београд, 1912; Љубомир Стојановић, *Старе српске повеље и писма*, књ. I-1 i I-2, *Дубровник и суседи његови*, СКА, Београд, Сремски Карловци, 1929. i 1934 (Stojanović je građu razvrstao tematski, nije usvojio hronološki princip).

⁶ *Грађа о прошлости Босне*, књ. 1-10, АНУРС, Одјељење друштвених наука, Бања Лука, 2008-2017. *Стари српски архив*, књ. 4-11, Београд, 2005-2012.

⁷ *Monumenta Ragusina. Libri reformationum*, tom. I-V, MSHSM, vol. X-XXIX, JAZU, Zagrabiae, 1879-1897.

⁸ Михајло Ј. Динић, *Одлуке већа Дубровачке републике*, књ. I i II, САНУ, Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, Треће одељење, књ. XV i XXI, Београд, 1951. i 1964. Zabilježen je samo jedan podatak o Jurju Radivojeviću u knjizi II. Dubrovački organi upravljanja intenzivnije ga spominju tek u sljedećem periodu.

izvornim materijalom, tekst je obradila i pripremila za štampu Nella Lonza. Riječ je o dijelu sveska 28 i svesku 29 spomenute serije. Sljedeća knjiga koja se odnosi na godišta 1393. i 1394. nije sačuvana. Od početka 1395. do augusta 1397. jest 30. svezak, koji je također u istom izdanju priredila Lonza.⁹ Zapisnici političkih tijela Dubrovnika na samom kraju XIV i tokom cijelog XV stoljeća nisu u cjelini objavljeni. Izdvajamo slučajeve selektivnog korištenja građe iz navedene serije u monografijama i parcijalnim radovima te prijelomnu 1463. godinu, koja je rano privukla interes zbog turbulentnih političkih okolnosti u to vrijeme.¹⁰

Osim političkih odluka dubrovačkih organa upravljanja, veoma je bitna serija *Litterae et commissiones Levantis*, koja hronološki počinje 1359. i sadrži prijepise pisama dubrovačke vlade upućene stranim vladarima, pisma i uputstva svojim diplomatima, u kojima se vrlo precizno opisuju zadaci ili govori koje trebaju održati u svojoj misiji. Na tom tragu veoma je bitan *Diplomatarium Ragusanum*;¹¹ uglavnom na osnovu ove arhivske serije objavljeni su dokumenti koji imaju bilo kakve veze s Ugarskom. Objavljen je znatan broj instrukcija za dubrovačke izaslanike upućene ugarskom kralju kako bi prenijeli sizerenu selektirane obavještajne podatke. Često se prilike u Bosni spominju kada Dubrovčani izvještavaju sizerena o prilikama u zaleđu grada, pa knjiga sadrži i podatke o Vlatkovićima.

Izvorni podaci o Vlatkovićima mogu se pronaći i u prvom bosanskom diplomatskom zborniku.¹² Poput prethodno spomenutog *Diplomatariuma*,

⁹Nella Lonza, *Odluke dubrovačkih vijeća 1395–1397*, HAZU i ZPZ, Zagreb, Dubrovnik, 2011.

¹⁰Gubitak državne samostalnosti Bosne bio je motivirajući faktor za priređivače građe, zbog čega je navedeno godišta objavljeno u dva navrata. Franjo Rački, “Dubrovački spomenici o odnošaju dubrovačke občine naprama Bosni i Turskoj godine razspa bosanske kraljevine”, *Starine JAZU*, knj. VI (1874), 1-18; Ćiro Truhelka, “Dubrovačke vijesti o godini 1463”, *GZM*, knj. XXII (1910), 1-24. Rački je selektivno objavio zapisnike samo Vijeća umoljenih za period od 6. maja do 14. oktobra 1463. Nakon njega Truhelka je objavio odluke svih vijeća za cijelu godinu, također selektivno i uz propuste.

¹¹József Gelcich, Lajos Thallóczy, *Diplomatarium Ragusanum. Diplomatarium relationum Republicae Ragusanae cum Regno Hungariae*, Budimpešta, 1887.

¹²*Codex diplomaticus Regni Bosnae. Povelje i pisma stare bosanske države*, prir. Lejla Nakaš, Drago Župarić, Ana Lalić, Dženan Dautović, Esad Kurtović, “Mladinska knjiga”, Sarajevo, 2018.

prezentirani podaci u zborniku pretežno su zasnovani na osnovu korištenja iste arhivske serije, gdje su dodatno priloženi faksimili dokumenata s transliteracijom i prijevodom na savremeni bosanski jezik.

Starija izdanja *Diplomatičkog zbornika Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije*, koja je priredio Tadija Smičiklas, sadrže isprave koje se odnose na Makarsku biskupiju. Novije izdanje *Zbornika* donosi kompletan dokument, bitan za višestruku analizu, u vidu identifikacije najstarijih poznatih generacija Radivojevića, a osim poznavanja genealogije, i njihove društvene važnosti te za lociranje jedne od prijestolnica.¹³ Više različitih izdanja izvorne građe donose dokumentaciju koja tretira crkvenu historiju. Zbirka Eusebija Fermendžina sadrži uglavnom regeste isprava i vrlo rijetko cjelovite dokumente političke prirode važne za ovu temu.¹⁴ Osim Fermendžina, isprave vjerske provenijencije koje se mogu iskoristiti objavio je Farlati,¹⁵ a tiču se vjerskih odnosa u Makarskom primorju, u ranijem periodu historije roda.

Dio arhivske građe dubrovačke provenijencije priredio je Esad Kurtović, poklanjajući pažnju zapostavljenim fondovima, poput veoma bitnih spisa kancelarije, koji sadrže podatke i o Vlatkovićima. Za razliku od spisa kancelarije, skromniji podaci zastupljeni su u priređenoj građi iz Knjiga zaduženja od istog autora.¹⁶ Manju cjelinu u vidu testamenta Klare, supruge vojvode Petra Pavlovića iz posljednjih generacija roda, objavili su Srđan Rudić i Jelena Todorović.¹⁷

¹³ *Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae*, vol. II-XVIII, Zagreb, 1904–1990. Zbornik vol. XVIII iz 1990. priredili su Miljen Šamšalović i saradnici. Analitički pristup dokumentu splitskog kaptola iz augusta 1397. u drugom i trećem dijelu knjige.

¹⁴ Eusebije Fermendžin, *Acta Bosnae potissimum ecclesiastica cum insertis editorum documentorum regestis ab anno 925 usque ad annum 1752*, MSHSM, vol. XXIV, Zagrabiae, 1892.

¹⁵ Daniele Farlati, *Illyricum sacrum*, knj. IV, Venetiis, 1769.

¹⁶ Knjige zaduženja (Debita Notariae): Esad Kurtović, *Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne I/1 i I/2 (Ispisi iz knjiga zaduženja Državnog arhiva u Dubrovniku 1365–1521)*, Građa ANUBiH, knj. XXXI, Centar za balkanološka ispitivanja, knj. 2, Sarajevo, 2017. Razni spisi kancelarije (Diversa Cancellariae): Isti, *Arhivska građa za historiju srednjovjekovne Bosne. Ispisi iz knjiga kancelarije Državnog arhiva u Dubrovniku 1341–1526*, knj. 1-3. Sarajevo, 2019.

¹⁷ Srđan Rudić, Jelena Todorović, “Тестамент Кларе, супруге војводе Петра Павловића”, *Зборник Матице српске за историју*, књ. 88, Матица српска, Одељење за друштвене науке, Нови Сад, 2013, 93-100.

Dosta je podataka o Vlatkovićima i u izvodima dokumenta koje je priredio Nikola Iorga. On je u brojnim arhivima istraživao borbe protiv Osmanlija, od bitke kod Nikopolja do pada Carigrada, te je na toj osnovi selektivno prikupljao dokumentaciju. Tako je i nastala njegova zbirka objavljenih izvora u pet knjiga, od kojih je druga dobrim dijelom zasnovana na građi dubrovačkog arhiva.¹⁸

Građu iz mletačkog arhiva publicirao je najprije Janko Šafárik u više nastavaka *Гласника друштва србске словесности*. Nakon Šafárika, podatke iz mletačkog arhiva objavio je Šime Ljubić, u obimnoj zbirci u 10 tomova,¹⁹ koja sadrži dosta korisnih podataka o odnosima Vlatkovića s Venecijom.

Narativni izvori u vidu kasnijih hronika pružaju manji broj podataka, koji se uglavnom odnose na učešće Vlatkovića u ratu Dubrovačke koalicije protiv hercega Stjepana Vukčića Kosače. Dubrovački hroničari koristili su u svojim radovima u međuvremenu djelomično izgubljenu izvornu građu, tako da su u historiografiji zadržali važno mjesto.²⁰ Međutim, prezentirani podaci hroničara nisu potpuno relevantni jer većinom pišu s duže vremenske distance. Za razliku od nekolicine dubrovačkih, nije sačuvana nijedna bosanska hronika srednjeg vijeka.

* * *

¹⁸Nicola Iorga, *Notes et extraits pour servir a l'histoire des croisades au XV siècle*, vol. II, Pariz, 1899. Na Iorgine propuste u priređivanju građe te prevaziđenost zbirke upozoravao je u više navrata Sima Ćirković. Ур. Ђирковић, *Херцег Стефан*, 2. Isti, *Историја средњовековне босанске државе*, Београд, 1964, 167. Може послужити као добар водич истраживачима.

¹⁹Јанко Шафарик, "Србски историски споменици млетачког архива. Monumenta historica serbica archivi Veneti", *Гласник ДСС*, књ. XI-XV, Београд, 1859-1862; Šime Ljubić, *Listine o odnošajih između južnoga Slavenstva i Mletačke Republike*, knj. I-X, MSHSM, vol. I-XXII, JAZU, Zagreb, 1874-1891.

²⁰Sve su dubrovačke hronike objavljene, neke i prevedene: Giacomo di Pietro Luccari, *Copioso ristretto degli annali di Rausa*, Venetia, 1605. Natko Nodilo, *Annales Ragusini anonymi item Nicolai de Ragnina*, MSHSM, vol. XIV, Scriptorum, vol. I., Zagrabiae, 1883. *Chronica Ragusina Junii Resti (Ab origine Urbis usque ad annum 1451) item Joannis Gundulae (1451-1484) digesit Speratus Nodilo*, MSHSM, vol. XXV, Scriptorum, vol. II, Zagrabiae, 1893. Мавро Орбин, *Краљевство Словена*, Београд, 1964.

Prvi rad o Radivojevićima – Vlatkovićima napisao je Ljubomir Kovačević još krajem XIX stoljeća, isključivo na osnovu prikupljenih podataka iz dotad objavljene izvorne građe. Kratak pionirski rad posvećen je obradi historije roda u vidu hronološkog praćenja i povezivanja osnovnih genealoških niti, a kao prilog izrađeno je i prvo porodično stablo.²¹ Iako su u ovom radu zastupljeni zaključci koji su kasnije istraživače pogrešno usmjerenim tragovima odveli na krivi put, Kovačević je dao osnovne podatke u mjeri u kojoj je tada bilo moguće i ukazao na smjernice za daljnja istraživanja.

Nakon Kovačevića nove podatke o Vlatkovićima prezentirao je Mihajlo Dinić u radu o dubrovačkim tributima.²² Pratio ih je od 1452, tj. otkad su im Dubrovčani kao saveznicima obećali redovno plaćati tribut zvani provižijun, do 1498, kada prestaje isplata tributa zbog smrti Žarka, posljednjeg među braćom Vlatkovićima. Dinić je pritom dopunio rodoslov, a pokazao je interes i za Vlatkoviće u još nekoliko separatih radova, gdje je donio nove podatke.²³ Posebno je opisao ulogu Radivojevića u prilikama na drijevskom trgu, bitnom trgovačkom središtu, i njihov udio u naplati carine. Nakon Dinića doktorsku disertaciju o drijevskom trgu odbranio je Đuro Tošić i objavio je u vidu monografije.²⁴ Tošić je obratio pažnju na učešće Radivojevića u diobi prihoda od drijevske carine, kao i na političku poziciju koju su zauzimali prema ovom unosnom trgovačkom središtu kroz XV stoljeće.

Iscrpna monografija o hercegu Stjepanu Vukčiću Kosači Dinićevog učenika i nasljednika na katedri za srednji vijek Sime Ćirkovića takvog je tematskog okvira da se autor neminovno morao znatnije doticati Vlatkovića. Iskorištene informacije političke su i vojne prirode. Opširno je prikazao odnose hercega Stjepana i Vlatkovića te ulogu posljednjih u ratu između hercega i

²¹ Ковачевић, “Знамените породице”, 199-214.

²² Михајло Динић, “Дубровачки трибути. Могориш, светодмитарски и конаваоски доходак. Провијун браће Влатковића”, *Глас СКА*, CLXVIII, (1935), 203-257.

²³ Isti, “Вести Еберхарда Виндекеа о Босни”, *ЈИЧ*, књ. 1 (1935), 352-367. Isti, “Трг Дријева и околина у средњем веку”, *ГНЧ*, књ. XLVII (1938), 109-147. Isti, “Земље херцега светог Саве”, *Глас СКА*, 182, Други разред 92 (1940), 149-257. Posljednja dva rada objavljena i u knjizi *Српске земље у средњем веку*, Београд, 1978, 178-269, 368-399.

²⁴ Ђуро Тошић, *Трг Дријева у средњем вијеку*, Сарајево, 1987.

Dubrovačke koalicije. Osim ove važne monografije, u kojoj je mnoštvo novih podataka o Vlatkovićima, baziranih na dubrovačkoj arhivskoj građi, Ćirković je objavio više radova u kojima se mogu pronaći dodatni podaci.²⁵

Vlatkovićima je jednaku pažnju posvetio Veljan Atanasovski, opisujući osmansko osvajanje hercegovih posjeda nakon njegove smrti, između 1466. i 1482. godine.²⁶ Riječ je o hronološkom nastavku Ćirkovićeve knjige o hercegu Stjepanu Vukčiću Kosači, metodološki slično urađene, uglavnom na osnovu arhivske građe dubrovačke provenijencije. Atanasovski detaljno obrađuje period nastavka borbe hercegovih nasljednika za očevinu, pa su u knjizi prikazani odnosi Vlatkovića s njegovim sinom Vlatkom, Dubrovačkom Republikom i Ugri. Također se spominju politička i vojna pozicija Vlatkovića u kritičnim godinama borbe za opstanak na posjedima te odnosi pojedinih članova ovog roda prema nadirućim Osmanlijama.

Nove podatke o Radivojevićima donosi Pavo Živković, opisujući vladavinu kralja Tvrtka II Tvrtkovića.²⁷ Interes za njih pokazao je Esad Kurtović. Dužnu pažnju posvetio im je opisujući život i vrijeme Sandalja Hranića, kroz okvire širih cjelina o patronimskom prezimenu, konju kao glavnom prijevoznom sredstvu srednjeg vijeka te u vidu parcijalnog interesa za genealoške veze.²⁸ Njegov doprinos u proučavanju rodoslova bosanskog plemstva jest to što je metodom komparacije ukazao na česte zabune i zamjene identiteta u historiografiji.

Veze Vlatkovića s Dubrovčanima i Osmanlijama spominjao je Ivan Božić u okviru istraživanja odnosa između Dubrovačke Republike i Osmanlija u

²⁵ Ђирковић, *Херцег Стефан*. Isti, “Верна служба” и “вјера господска”, ЗФФ, књ. VI-2 (1962), 95-112. Isti, “Русашка господа”, ИЧ, књ. 21 (1974), 5-17.

²⁶ Вељан Атанасовски, *Пад Херцеговине*, Београд, 1979.

²⁷ Живковић, *Твртко II Твртковић*.

²⁸ Kurtović, *Sandalj Hranić*. Isti, *Радосалићи – примјер “једнократних презимена” средњег вијека*, Београд, 2009. Isti, *Konj u srednjovjekovnoj Bosni*, Sarajevo, 2014. Isti, “Prilozi prosopografiji Radivojevića – Jurjevića – Pavlovića – Petrovića”. Rukopis rada pripremljenog za objavljivanje profesor Kurtović je kolegijalno ustupio za potrebe ove monografije.

XIV i XV stoljeću.²⁹ Interes za ovaj rod pokazao je u još nekoliko radova, u kojima je pisao o Augustinu Vlatkoviću kao čovjeku u službi sandžak-bega Ajaza te odnosu Venecije prema hercegovim nasljednicima.³⁰ Podaci o Vlatkovićima na osnovu izvora osmanske provenijencije mogu se pronaći u djelu Hazima Šabanovića,³¹ u kojem se obrađuju veze pojedinih članova roda s Osmanlijama te administrativno uređenje novouspostavljene osmanske vlasti na prostoru Krajine. Dosta informacija o Vlatkovićima na osnovu arhivske građe mletačke provenijencije priložio je Marko Šunjić,³² u čijem se istraživačkom fokusu obrađuju odnosi Bosne i Dalmacije s Venecijom. Pojasnio je politički pristup Mletačke Republike prema Vlatkovićima kao rodu u cjelini, ali i pojedinim njihovim članovima kroz XV stoljeće.

Interes za Vlatkoviće pokazao je Mladen Ančić i s aspekta političke strukture zemlje u kojoj su djelovali i na regionalnom planu humskog kneštva.³³ Doprinos Bogumila Hrabaka ovoj temi jest to što je prvi dodatno pomakao vremenski okvir poznavanja rodoslovlja u prve decenije XVI stoljeća kroz nove podatke o vojvodi Petru Pavloviću Vlatkoviću, kao čovjeku u osmanskoj službi.³⁴ Nakon Hrabaka proučavanjem rodoslova bavio se Srđan Rudić, obradivši Vlatkoviće u više radova, s posebnim fokusom na

²⁹ Иван Божић, *Дубровник и Турска у XIV и XV веку*, САН, Посебна издања, књ. СС, Историски институт, књ. 3, Београд, 1952.

³⁰ Isti, "Херцеговачки санџак-бег Ајаз", *ЗФФ*, књ. I (1948), 63-84. Isti, "Млечани према наследницима херцеге Стевана", *ЗФФ*, књ. VI-2, (1962), 113-129.

³¹ Hazim Šabanović, *Bosanski pašaluk*, Naučno društvo NRBiH, Djela knj. XIV, Odjeljenje istorijsko-filoloških nauka, knj. 10, Sarajevo, 1959.

³² Marko Šunjić, *Dalmacija u XV stoljeću*, Sarajevo, 1967. Isti, "Pomjeranje mletačkih granica u Dalmaciji i odnosi sa susjedima tokom XV stoljeća", *GDIBiH*, god. XV (1964), 47-62. Isti, "Kada je mletačka posada ušla u hercegovu tvrđavu Visući?", *GDIBiH*, god. XV (1964), 197-199. Isti, "Влатко Косача у Пољцима 1487. године", *ГДИБиХ*, год. XXXIV(1983), 145-147. Isti, *Bosna i Venecija (odnosi u XIV i XV stoljeću)*, Sarajevo, 1996.

³³ Mladen Ančić, *Na rubu Zapada: tri stoljeća srednjovjekovne Bosne*, Hrvatski institut za povijest, Monografije i studije III/12, Dom i svijet, Zagreb, 2001.

³⁴ Богумил Храбак, "Херцеговачки Влатковићи од 1471. до 1537. године" у: *Из старије прошлости Босне и Херцеговине*, књ. III, Београд, 2004, 217-224.

posljednje poznate generacije.³⁵ Dopunio je rodoslov u dva navrata novim članovima i priložio okvirne godine života za pojedine među njima. Pritom je ažurirao podatke, korigirajući ranije postavke iz literature. Vlatkovići su predmet interesovanja Adisa Zilića. Objavio je nekoliko radova pretežno proisteklih iz rukopisa magistarskog rada. Kroz kontekst osmanskog osvajanja bosanske kraljevine pratio je političke i vojne prilike u deceniji njihovog progonstva s baština i okolnosti povratka Vlatkovića na stare posjede. Razmatrao je i neposredni početak prisutnosti Radivojevića na drijevskom trgu i uspostavljene rodbinske veze s Borovinićima.³⁶

Proučavanja historije srednjovjekovne Bosne u vidu sinteza također mogu biti od koristi.³⁷ Iako je riječ o štivu općenitog karaktera, ono može poslužiti kao polazište, pružiti smjernice i korisne podatke, jer ovakvi pristupi historiji sadrže ugrađene višedecenijske napore ranijih istraživanja. Među sintezama se izdvaja Ćorovićevo djelo zbog korištenih arhivskih podataka.

³⁵ Srđan Rudić, “O kući Hrvoja Vukčića Hrvatinića u Dubrovniku”, *ИЧ*, књ. LVI (2008), 353-369. Isti, “O potomcima vojvode Jurja (Ђурђа) Радивојевића – прилог родослову Влатковића” u: *Spomenica akademika Marka Šunjića (1927–1998)*, Filozofski fakultet, Sarajevo, 2010, 233-241; Isti, “Петар Павловић – војвода хумски и Крајине”, *Зборник за историју Босне и Херцеговине*, 7, Београд, 2012, 49-60. Isti, “Јелена – супруга кнеза Павла Петровића”, *Иницијал*, књ. 2, (2014), 137-143.

³⁶ Adis Zilić, “Vlatkovići od progonstva sa baština 1456. do pada Počitelja 1471. godine”, *Osmansko osvajanje bosanske kraljevine*, Institut za istoriju u Sarajevu, Posebna izdanja, knj. 11 (2014), 105-138. Isti, “Početak ustupanja kraljevskih povlastica vlasteli nad drijevskim trgov”, *Traganja*, br. 19, (2020), 45-57. Isti, “Milica, kći Tvrtka Borovinića: njeni brakovi, nasljedstvo i rodbinske veze”, *Иницијал*, књ. 8, (2020), 59-81.

³⁷ Vjekoslav Klaić, *Poviest Bosne do propasti kraljevstva*, Zagreb, 1882. Владимир Ђоровић, *Хисторија Босне I*, Београд, 1940. Ova knjiga tretira političku historiju Bosne do pada pod osmansku vlast. Kako navodi sam autor, riječ je o njegovom životnom djelu za koje je prikupljao podatke cijeli svoj radni vijek od tri decenije. Marko Perojević u: *Poviest hrvatskih zemalja Bosne i Hercegovine. Od najstarijih vremena do godine 1463.*, knj. I, HKD Napredak, Sarajevo, 1942. Ђирковић, *Историја*. Emir O. Filipović, *Bosansko kraljevstvo*, Sarajevo, 2016.

INDEKSI

INDEKS IMENA

A

Ajaz, sandžak-beg 19, 254, 256
Alačević Josip 84
Albert, biskup 217, 284, 354, 360
Aldemarisko Alojzije, admiral 66
Alegret Stefan, kreditor 271
Aleksić Ivan, knez 114, 289
Al-Fakih Isa 389
Alfonso V, aragonski kralj 161
Ali-beg 259, 310-311
Ali-beg sin Ivana Vlahovića 140
Aličić Ahmed S. 196, 221, 246, 292, 310, 427
Ana kćerka Klare Ivanišević 274, 351, 385, 415
Ana kćerka Tadije Vlatkovića 268, 328-329, 415
Ana kćerka Vukana Dobrovojevića 350, 421
Ana supruga Vlatka Jurjevića 149-150, 161, 163-164, 166, 169, 182, 216, 268, 274, 351, 397, 405, 415, 445
Ančić Mladen, historičar 19, 28, 33, 35, 44-45, 47, 75, 82, 88, 99, 168, 375-379, 427, 431
Andrija, ljekar 62
Andrija, ugarski kralj 374
Andrijaševići 153
Anđelić Pavao, historičar 51, 85, 300, 345, 359, 361, 363-367, 370, 383, 427, 431, 435, 445, 470
Anđelić Tomislav, arheolog 306, 435
Anica kćerka Ivaniša Vlatkovića 266-267, 351, 415, 470
Aničić Ivaniš 297, 332
Anžu, dinastija 41, 47, 54, 65, 120
Atanasovski Veljan, historičar 18, 28, 148, 210, 218, 223-225, 230-237, 239-240, 242-245, 247-248, 255-260, 264, 267, 284, 293-294, 310-311, 341, 388, 431, 443

B

Babalio Andrea 166
Babalio (Bobaljević) Vuk 166-167, 439
Babić Anto, historičar 46, 279, 314, 431, 435-436
Bajavčić Grubalin 104
Bajeziđ I Yildirim, sultan 79
Bakulić Radoslav 63, 287
Banović Stipan 310
Banjani, Vlasi 263
Barbara kćerka Ivaniša Vlatkovića 266-267, 296-297, 328-329, 332-335, 348, 350, 397, 405, 415, 421-422
Barbara kćerka Tadije Vlatkovića 268, 296-297, 328-331, 415, 421
Barko zvani Kastanja 46
Barneus Nikola Mihaelov, prezbiter 270, 272, 331, 337-338
Batalo, tepčija 49
Batinić Vjenceslav Mijo fra 377, 385, 431
Bedreddin, šejh 79, 432
Beneša Stefan, poklisar 151
Bernardin, hirurg 332
Bešlagić Šefik, historičar 195-196, 431, 436
Bešlija Sedad, historičar 8, 470
Bilokosić Bogavac 91
Bizantinci 40
Bjelhanić Bjelica, knez 75
Bocinjolo Mihael 172, 188, 192-193, 197, 291, 419
Bocinjolo Mihael sin Marina 297, 333-334
Bogavac Alen, rodonačelnik 5, 24, 33-35, 339, 377, 395-396, 403-404, 415
Bogavčić Mrdeša 33-41, 57, 299, 339, 345, 415
Bogavčić Radivoje 24, 33, 40-41, 45, 299, 345, 396, 404, 415

- Bogavčići**, vlastela 5, 23-24, 28, 33-34, 37-41, 299, 379, 395, 404
- Bogdanić Božić** 286, 302
- Bogdanić Miroslav**, župan 62, 286, 299, 302
- Bogdanić Radeta** 60
- Bogišić Ilija** (Elija) fra 179, 187, 384, 417
- Bogopenec Dražen**, rodonačelnik Sankovića 33-35, 38, 377
- Bokša** (Bokšić) Žora, protovestijar 46, 56, 59, 439
- Bona Ilija**, poklisar 224
- Bona Luka** Mi. 416
- Bona Nikola** Sar. 164, 199, 218-219, 243
- Bona Petar** Sy, poklisar 101
- Bonifacije VIII**, papa 374
- Borovinić Ivan** 273, 335
- Borovinić Katarina** 335, 338
- Borovinić Sinan**-paša 273, 275
- Borovinić Tvrtko** 20, 134, 273, 335-336, 436, 444
- Borovinići**, vlastela 20
- Bošnjani** 66, 130, 168, 179, 205, 253, 282, 343, 418, 437
- Božić Ivan**, historičar 18-19, 53, 58, 145, 156, 203, 214, 216, 220, 225, 231-234, 237, 240-241, 244, 248, 251, 256, 293, 432, 436
- Božidar**, dijak 352
- Bračani** 38, 40, 95, 97
- Bragadin Viktor**, knez, kapetan 341
- Branković Đurađ**, despot 117, 204, 385
- Bratetić Milobrat** 263
- Bribirski**, v. Šubići
- Brković Milko**, historičar 98-99, 118, 302, 307, 427
- Budisalić Radivoje** 196
- Budisalići**, vlastela 300
- Butko** pop 381
- C**
- Crijeva Andrija** Ilije, poklisar 214
- Crijeva Andrija** Ni. 296, 336
- Crijeva Ivan** Lamp, poklisar 96-97
- Crijeva Jakob** Mart, poklisar 223, 226, 243
- Crijeva Jeronim** Ors, prokurator 297, 331
- Crijeva Marin**, oficijal 111, 343
- Cugotić Vlahota** 111-112
- Č**
- Čremošnik** Gregor, historičar 10, 45, 62, 73, 146, 251, 258, 262, 294-295, 344, 353-354, 356, 359-361, 364-367, 427, 432, 436
- Čučukovići**, age 308
- Ć**
- Ćirković Sima**, historičar 10, 16-18, 20, 23, 34, 36-37, 40, 46, 50-51, 54, 57, 59-60, 76, 90, 94, 98-99, 101, 105, 108, 110, 117, 120-125, 130, 135-138, 140-144, 147-148, 151, 153, 155-156, 158-160, 163, 166-169, 171, 174-177, 179, 185-188, 208-209, 280-281, 290, 304, 308, 316, 344, 377, 381-382, 432, 436, 444
- Ćorović Vladimir**, historičar 10, 20, 36, 38, 40, 45-47, 50, 52-54, 57-59, 61, 69-70, 73, 82, 88, 99, 117, 130, 147, 177, 185, 209, 218, 233-234, 237-240, 243, 246, 249, 281, 432
- Čošković Pejo**, historičar 69, 73, 78, 99, 135, 200, 335, 382, 432, 436
- D**
- Dabiša**, bosanski kralj 12, 42, 45-47, 49-52, 54, 56, 60, 63, 68, 134, 280, 282-283, 299, 301, 317, 342, 357-359, 429, 441-443, 445
- Dabiživović Radil** 289, 350
- Dandolo Marko**, poklisar 70
- Daničić Đuro** 190, 260, 444
- Dautović Dženan**, historičar 2, 8, 14, 41, 43-44, 200, 427, 436-437
- Dedić Enes**, historičar 2, 8, 43, 437
- Delfino Viktor**, splitski knez 152
- Dersa** (Držić) Toma 33
- Diedešić Martin** 341
- Dinić Mihajlo**, historičar 10, 13, 17, 23, 28, 33, 37, 44-45, 53, 59, 63-64, 70-71, 76-77, 85-86, 88, 93, 98, 104, 108, 113-114, 120-121,

- 124, 126, 134, 146-147, 163, 166, 183, 185, 188-191, 195, 207, 210, 216, 223, 225, 241, 249-250, 252-253, 257-258, 262, 264, 272, 282, 290-291, 295, 301, 303, 306, 308-309, 319, 352, 388-389, 415, 427, 432, 437, 443
- Dinjičić** Dragiša, knez 98,
Dinjičić Vladisav, knez 75,
Dinjičići, vlastela 96, 367-368
Dobراسиčić Pavle, prefekt Brača 268, 297, 330-331
Dobrilović Rajko 340
Dobrovojević Vukan (Vuk), trgovac 219, 292, 296, 325, 347, 349-350, 352, 357, 420-421
Dodig Radoslav 304-306, 357, 437, 445
Dominik fra, poklisar 208, 219-220, 222, 292, 384
Donmer 323
Doroteja kćerka Balše Hercegovića 273, 335
Dragašić Bogeta 285, 287
Dragičijević Pavle 142, 290, 387
Dragišići, ogranak Hrvatinića 382
Dragosalić Radoje, knez 75
Drašinović Pavle 169, 290
Draživojević Milten, župan 37-38
Dražojević Juraj 46
Dražojević Petar, knez 153
Dubravčić Radak 144
Dubravčić Vukacio 144
Dubravčići 144
Dubrovčani 5, 8, 11-14, 16-18, 26, 29, 36-38, 44-45, 49, 52-56, 58-59, 61-64, 66-71, 74-76, 80-81, 83, 86-87, 90, 92-97, 100-104, 106, 108-117, 119-126, 129-130, 132, 134-176, 178-181, 183-185, 187-191, 193, 196-197, 199-203, 207-209, 211-215, 217-247, 249, 251-253, 256, 258-259, 262-263, 269, 271, 281, 283, 288-293, 299, 304, 307-308, 310, 315, 318-325, 330, 334-335, 338-339, 341-343, 346-347, 351, 358, 360, 364, 370, 383-384, 389-390, 401, 409, 417, 440
- Dujmović** Nikola zvani Ugrinović, prokurator 296, 328, 421
- Dž**
Džaja Srećko M, historičar 282, 437
Džinković Stjepan, izaslanik 296, 350
- Đ**
Đaković 232, 293
Đurđić 168
- E**
Engel Pál, historičar 48, 432
Ernust Ivan, biskup 215, 284
Ervačević Veloje 91, 287
- F**
Fano Juliano 148
Farlati Daniele 15, 204, 378, 427
Fermendžin Eusebije 15, 51, 65, 67, 82, 84, 98, 100, 103, 108, 111, 113, 282-283, 289, 301, 378, 387, 428
Filipović Emir O, historičar 20, 117, 389, 432, 437
Filipović Nedim, historičar 79, 432
Firentinci 81, 339-340
Fisković Cvito 151, 306, 437
Foretić Vinko, historičar 84, 94-95, 99, 152-153, 432
Fostikov Aleksandra, historičarka 62, 281, 287, 428
Francisci Francisko Jo. 331
Frančesko fra 143-144, 290, 382
Frankopan Ivan 123
Franjo Asiški sv. (Franciško) 381
- G**
Gelcich József 14, 54, 59, 67, 69, 75, 94-95, 98, 120, 211-212, 228, 233
Georgio Marin Ju, poklisar 140-141, 151, 158
Georgio Mateus Nico, oficijal 128
Georgio Mojsije, oficijal 219
Georgio Nikola, poklisar 102
Georgio Nikola Fran. 332

- Georgio** Vlaho Ma. 319
Gernčarić Stanac 111
Gizdavić Vukašin, dijak 286, 295, 356
Glavić Radoslav, župan 93
Gojaković Matko 184
Gondola Bernard Ni. 191
Gondola Damian 183, 188-189, 419
Gondola Frano (Francisko) Ni. 191, 271-272, 267, 275, 296-297, 328-329, 332, 370, 421-422
Gondola Frederico, poklisar 121
Gondola Junije 224
Gondola Marin 187-188, 237
Gondola Marin Bu. 226
Gondola Marin Jac. 267, 272, 296-297, 329, 350, 421-422
Gondola Marin Nikolino, oficijal 128
Gondola Nikola Mar. 161, 165, 167, 169, 173-174, 176, 185, 187, 191-193, 197, 199, 203, 206-207, 214, 217-218, 224-227, 229-234, 236, 243, 247, 253, 264, 291-292, 307-308, 328, 347-349, 357, 419-420
Gondola Nikola Pan. 212, 218
Gondola Paladin Mar. 231
Gondola Pavao 416
Gondola Petar Ni. 191, 253
Goze Alojz 154
Goze Bartol 143, 219, 226, 232, 237, 243
Goze Dragoje 161, 165
Goze Georgio 103-104
Goze Georgio Cle. 319
Goze Ivan Mar. 132
Goze Kliment Mar. 26, 269, 295, 326-327, 329, 422
Goze Lucius, oficijal 111, 343
Goze Marin, poklisar 102
Goze Marin Pal. 270, 297, 330-331
Goze Natal Mar. 326-328
Goze Nikola, poklisar 75
Goze Rafael, oficijal 55, 83
Goze Paladin Mar. 329-330
Goze Vito Cle. 267, 297
Gradi Jeronim, oficijal 226
Gradi Jeronim Alegreti 349
Gradi Junije 212
Gradi Marin Ju. 296, 336
Gradi Mateo, knez 93
Gradi Stjepan Junije 271, 331
Gradić Jeronim Radosav 349
Gradić Petar Marinović 271
Gregorius, izaslanik kralja Ostoje 68-69, 281
Grgurević Vukašin 143, 163
Grgurić Pavo 221, 292
Grubač kovač 196
Grubačević Pribisav 289, 350
Grujić Nada, historičarka umjetnosti 324, 332, 437
Grujić Radoslav, historičar 93, 313, 437
Grupković Radič 230, 247, 294
Gudelić Cvjetko 111
Gudelić Jakov 318
- ## H
- Hajdar**, timarnik 221
Hamza, kadija 387
Hamza, sandžak-beg 232-236, 322
Hardomilići, Vlasi 289, 314, 400, 409
Hasan Turčin, vojvoda 214
Hercegović Balša, knez 75, 105
Hilić Radin, poklisar 67
Horvat Rudolf 242, 432
Hrabak Bogumil, historičar 19, 28, 36, 82, 184, 199, 234, 241, 247, 257, 259, 269, 271, 294, 315, 325, 337, 339-340, 432, 438
Hrabrak Ivanović Matija 336-337
Hranić Vukac, knez 74-75, 78
Hranković Franko 127
Hranković Nalko 127
Hranković Vlahota 113-115, 320
Hrankovići, trgovci 114
Hristić 370
Hristoforović Rusko, pisar 12, 62, 81
Hrvat Stjepan 231, 293, 341
Hrvati 168, 242, 433
Hrvatini Ključki 377

- Hrvatinić** Dragić, knez 49
Hrvatinić Hrvoje Vukčić, herceg 10, 49, 58, 65-66, 70-72, 75-76, 78-80, 82, 84-89, 91, 94, 98, 103, 118-119, 138, 272-273, 280, 283, 317, 324, 335-336, 358, 382, 397-398, 401, 416, 434, 445
Hrvatinić Vuk Vukčić 74
Hrvatinić Vukoslav 377
Hrvatinići, vlastela 48, 72-77, 82, 84-85, 89, 92, 97, 99, 106, 118-119, 186, 272-274, 279-281, 283-284, 303, 317, 324, 376, 381, 397-398, 406, 438
Huizinga Johan 28, 433
Humljani 98
Hval krstjanin 381
Hvarani 38, 95-97
- I**
- Iločki** Nikola 239
Iorga Nikola 16, 58, 71, 75, 88, 92, 95-96, 102, 121, 132, 149, 153, 163, 166, 168-169, 290, 339, 428
Isailović Neven, historičar 8, 26, 48, 85, 95, 97, 99-100, 106, 288, 318, 332, 335, 338, 353-354, 360, 367, 428, 438, 444-445
Ishaković Isa-beg, krajišnik 187-188, 220
Isus (Hrist) 55, 108, 140, 190, 381, 383
Ivan Korčulanski (Žuvan), franjevački vi-
kar 381
Ivan Splitski 46
Ivanac, carinik 288, 318
Ivaniš Ratko 157
Ivanišević Ivan 263-264, 274-275
Ivanišević Klara 15, 264, 274-275, 351, 385, 415
Ivanišević Pavao 263-264
Ivanović Nenad, knez 251, 294, 345
- J**
- Jalimam** Salih, historičar 141, 433
Jelena kćerka Vuka Vukčića Hrvatinića 74
Jelena supruga hercega Stjepana 166-170, 284
Jelena supruga kneza Pavla Petrovića 269, 272, 274, 325, 327-330, 332, 335-337, 396, 405, 415, 421
Jelena Gruba, bosanska kraljica 54-60, 62, 64, 281, 287, 316-317, 400, 409
Jelenić Julijan fra, historičar 204, 378-379, 433, 438
Jelinić Toma 258, 261-262, 295, 356, 367
Jerković Rade don 445
Jeronim, liječnik 326
Jireček Konstantin, historičar 12, 33, 62, 92, 287-288, 318, 428
Juda Iskariotski 381, 383
Juraj sin Augustina Vlatkovića 260-262, 264, 268, 295-296, 327, 365, 415
Jurić Tomaš 113
Jurišić Karlo fra, historičar 34, 91, 118, 302, 307, 310-311, 374-376, 378-379, 385, 387, 389, 433, 439
Jurišić Nališko 62, 281
Jurjević Vukmir, vojvoda 70
Jurjevići, vlastela 5, 7, 18, 23-25, 90-91, 93, 96-97, 99-101, 103, 108-109, 113-116, 118-119, 121, 123, 127, 129-132, 136, 149, 274, 280, 289, 302-303, 306, 314, 319, 339, 358, 376, 378, 382-383, 386, 395-396, 402, 404, 411, 439, 444
Jurji Ivan, splitski kanonik 46
- K**
- Kaboga** Danijel 349-350
Kaboga Marin 342
Kaboga Miho (Kabužić Mihajlo) 101-102, 106, 348
Kaboga Vlaho 231
Kačić Baran 95-97, 99-100, 118, 289
Kačić Grubiša 157
Kačić Juraj 99
Kačić Marković Juraj 311
Kačić Vukašin 99-100
Kačić Vukmir, knez 153, 210

- Kačići**, vlastela 34, 97-100, 118, 153-154, 157-158, 162, 234, 237-238, 255, 290, 302, 309, 311, 374, 400, 409
- Kalić Junije** 185
- Kalistis Mihael** 296, 336
- Karano-Tvrtković Pavle** 215, 262, 428
- Karlo**, nadvojvoda 373
- Karlo II Robert Anžujski**, ugarski kralj 377
- Kasim sin Isaov** 389
- Kata kćerka Vukana Dobrovojevića** 350, 421
- Katarina kćerka Balše Hercegovića** 273, 335, 338
- Katarina kćerka Vuka Vukčića Hrvatinića** 74
- Katarina supruga Ivaniša Vlatkovića** 243-244, 249-250, 262, 266-267, 296, 329, 348-350, 415, 421-422
- Katarina supruga Pavla Jurjevića Radivojevića** 91, 123, 128-129, 132-133, 289, 321, 325, 352, 396, 404, 415
- Ker Juraj** 121-122
- Klaić Vjekoslav**, historičar 20, 40, 99, 205, 242, 433
- Klešić Pavle**, vojvoda 70
- Klešići**, vlastela 96, 168
- Kliko Amir**, historičar 10, 439
- Klobučar Radoje** 166
- Kobiljačići**, vlastela 93
- Komlinović Pavko** 307
- Komočić Ifko** 214-215, 292
- Konstantin I Veliki**, rimski car 383
- Korać Dijana**, historičarka 376, 378, 382, 387, 389, 433, 439
- Korčulani** 97
- Kordić Vuk** 251
- Korvin Matija**, ugarski kralj 201, 215-216, 227, 239-240, 242, 258, 260, 284, 354, 389
- Kosača Katarina** 137-138, 201
- Kosača Sandalj Hranić**, velmoža 10, 18, 49, 56, 58, 64, 67, 71-75, 77, 88, 96, 99, 105, 108-110, 117-119, 280, 316-317, 320-322, 324, 358, 398, 407, 417, 433, 437, 442, 446
- Kosača Stjepan (Hercegović Ahmet-paša)** 140
- Kosača Stjepan Vukčić**, herceg 5, 16-19, 26, 29, 119-120, 122-123, 125-127, 129-147, 150-153, 155-156, 158-160, 163, 166-179, 181-189, 193, 196-198, 205-213, 216, 246, 280-281, 284, 300, 302, 304, 307-308, 312, 315, 322-323, 334, 340, 346, 352-353, 358, 360, 382-383, 397-398, 401-402, 407, 419-420, 443
- Kosača Vladisav** 141, 143, 147-149, 151-170, 172, 174, 192, 196, 207-208, 216, 240, 248, 255, 307, 309, 346, 352
- Kosača Vlatko**, herceg 18, 140, 174-175, 208, 218, 223, 225, 230-234, 237, 239-241, 243-244, 246-249, 256-257, 259, 293-294, 310-311, 341, 390-391, 442
- Kosače**, vlastela 71-77, 84, 86, 89-90, 92, 96-98, 100-101, 103-104, 106, 108-110, 118-120, 122, 124-126, 130-139, 147, 155, 159, 171, 174, 182, 184, 186, 209, 211, 218, 230, 243, 246-248, 259, 279-281, 283, 317, 320, 324, 345, 347, 367-368, 370, 384-385, 397-398, 402, 406-407, 411
- Kosier Milovac** 93
- Kostanjić Juraj** 133
- Kostanjić Pavle** 132-133, 246, 289, 352-353
- Kostanjić Radoje** 133
- Kostanjić Stjepan**, knez 133
- Kostanjić Vladislav** 133
- Kostanjići**, vlastela 133-134, 137, 246, 400, 409
- Kosuli**, vojvoda 270
- Kotoranin Ivan (Živko, Cathero Iohannis Lampre)** 322-323, 350
- Kotromanić Elizabeta**, ugarska kraljica 43, 375, 379
- Kotromanići**, dinastija 41, 47-49, 53-54, 57, 60, 66, 324, 339, 360, 364, 370, 379-380, 397, 405
- Kotromanović** 370-373, 402, 411
- Kotrul Radosav** 166

- Kovačević-Kojić** Desanka, historičarka 56, 315-316, 342, 380, 433, 439
- Kovačević** Ljubomir, historičar 11, 17, 33-34, 40, 45, 53, 59, 64, 72-73, 81-82, 86, 88, 99, 108, 113, 129, 141, 191, 195, 241, 251, 257, 260, 311, 415, 439
- Kovačevići**, vlastela 312
- Kovačić** Ljubiša, kupar 285
- Kovačić** Pribil 111
- Koviočić** Ivko 352
- Kozarka** Radojko, drijevski sudija 115
- Krajinjani** 293
- Kranković** Radosav 289, 350
- Krekić** Bariša, historičar 102, 166, 439
- Kriksa** 285, 287, 305, 439
- Krišanić** Rinzani Pavle 286, 302
- Krokša** Mihael 109
- Krose** 323
- Krušelić** Simon, izaslanik 350
- Kuko** Edis 470
- Kulin**, ban 78-79
- Kunotić** Ifko 162
- Kurtović** Esad, historičar 7, 10, 14-15, 18, 23-24, 56, 58, 62, 67, 71-74, 77, 91, 93, 96, 99, 101, 104, 109-111, 114-115, 116, 128-129, 133, 137-138, 160, 165, 195-196, 219, 263, 268, 270-272, 285, 287-290, 292, 296-297, 303, 305, 323, 325, 331, 336-338, 340, 342, 350, 352-353, 357, 390, 427-428, 433, 439
- L**
- Ladislav** Napuljski 61-66, 70, 78-79, 84, 86, 283
- Lalić** Ana, lingvista 14, 427
- Laszowski** Emil 216, 284, 292, 304, 309, 428
- Lavalo** Brolj 141, 436
- Lazarević** Stefan, despot 385
- Leono** Mafej, splitski knez 228
- Livnjani** 95
- Lonza** Nella, historičarka 14, 53, 55-56, 59, 281, 428
- Lovrenović** Dubravko, historičar 7-8, 43, 54, 61, 66, 79, 81-82, 86, 117, 131, 149, 202, 206, 291, 345-346, 375, 382, 433, 440
- Lucius** (Lučić) Ivan 57, 78, 85, 283, 428, 439
- Lučić** Josip, historičar 67-68, 71, 242, 358, 439-440
- Ludovik** Anžujski, ugarski kralj 41, 43-44, 47, 76, 119, 375, 436
- Luka** evanđelista, sv. 203-205, 440
- Luka** sin Petra Vlatkovića 254, 275-276, 297, 396, 405, 415
- Lukari** Giacomo di Pietro, hroničar 16, 133, 147, 227, 257-258, 266, 388-390, 431
- Lukari** Paladin, poklisar 227
- Lukari** Stjepan 416
- Lj**
- Ljubić** Šime 16, 34, 38-41, 46, 57, 69-70, 82, 88, 98, 105, 107-108, 129-130, 135, 152-153, 156-158, 162, 170, 175, 187, 205, 213, 216, 240, 251, 281-282, 284, 290, 309, 322, 388, 429, 440
- Ljubinić** Nikola, kanonik 57
- Ljubišić** Radoje, vlastelin 119
- M**
- Madije**, duvanjski biskup 379
- Makušev** Vikentij 240, 429
- Mandić** Dominik fra 62, 99, 381, 387, 433
- Mara** (Marija, Jelena), bosanska kraljica 203-205, 241, 442
- Marčelo** Jakov, splitski knez 209, 213
- Margarita**, kćerka Vukana Dobrovojevića 350, 421
- Marija** djevica 381
- Marin**, poklisar 262-263, 295-296
- Marin** fra, kapelan 179, 187, 199-200, 384, 417-418
- Marina** kćerka Tadije Vlatkovića 268, 296-297, 328-331, 415, 421-422
- Marina** udovica Klimenta Goze 327-329, 421-422

- Marinić Vuk**, hercegov dukatnik 183-185, 188, 193, 206-208, 213, 340-341, 419-420, 445
Marko sin Ivaniša Vlatkovića 215-216, 267, 373, 397, 405, 415
Marković Pavle, vojvoda 352
Marsin Petar, knez Krbave 270
Martin sv. 143
Martinus Junije 223, 226-227
Martolović Bogoslav, kupar 285
Maruša, udovica Ivana Kotoranina 323, 325
Maslanović Paolo 67
Maslović Vukša, pristav 44
Mastnović Priboje, knez 49
Maštrović Pavle 66-67
Matulinović Lukša 318
Matulinović Marko 318
Mazarak Stjepko, trgovac 63
Mályusz Elemér 66, 429
Mehmed II Fatih 139, 284
Mekić Amra 470
Menze Damjan, oficijal 219, 226
Menze Marin Vlaho 111
Mercinski Juraš 268, 296, 350, 397, 405, 415
Mercinski Petar 268, 296, 350, 397, 405, 415
Micenović Lukša 111
Mihačević Juraj 294
Mihovil sv. 36, 141, 180
Mijatović Anđelko 261, 433
Mijo fra 378
Mijušković Jovanka, historičarka 10, 34, 53, 72, 204, 440
Mikleuš sin Žarka Vlatkovića 264, 267-268, 270, 329, 349-350, 397, 405, 415, 422
Miklosich Franz 12, 37, 42, 49-51, 65, 67, 75, 84, 99-100, 108, 119, 136, 140, 142, 146, 168, 171, 179, 190, 201, 215, 241, 258, 262, 280, 282-284, 289-290, 294-295, 301, 303, 307, 314, 322, 356, 358, 366, 381, 383-384, 386, 429
Miladinović Radoje, drijevski gubernator 122, 138, 290
Milašević Obrad 285
Milatović Grgur 52
Milatović Vukašin 50, 65
Milatovići, vlastela 72, 84, 300, 439
Mildražić Toma, izaslanik 244, 293
Miletić Franjo fra 133, 428
Milica kćerka Tvrtka Borovinića 20, 134, 136-137, 195, 272, 274, 335-336, 396, 401, 405, 410, 415, 444
Milojković Vlakuša 154, 161, 165, 290, 303
Milutinović Baljin, jamac 286
Minetović Mehmed-beg 220
Mirkonovići 323
Mirković Batić, knez 75
Mirković Vukosav 113, 289
Miroslav [Bogdanić?] 74, 81, 287
Mirošević Gojak 63
Mišić Siniša, historičar 44, 72-73, 99, 108, 303, 310, 386, 433
Mlečani (Sinjorija) 38, 68-72, 82, 86, 88, 95, 97, 105-108, 112-113, 120, 129-130, 143, 150, 152-154, 156-159, 162, 168, 170, 175, 182, 198, 204-205, 209-213, 216, 229, 232, 240, 248, 250-251, 255, 266, 268, 288, 290-291, 322, 339, 388, 401, 429, 440, 442
Modrečići 93
Mogostić Radogost 93
Molino Nikola, prefekt i knez Brača 268, 330
Morozini Karlo, mletački providur 156, 158
Mrđenović Dušan 195, 434
Mrgić-Radojčić Jelena, historičarka 273, 434
Mrnavić Gojko 51
Mrnavić Ivan Tomko, kanonik 51-52, 282
Muljević Vladimir 144, 162, 440
Murat I, sultan 139
Muržić Ivan 315, 435
Musa, princ 79, 432
Mušeta-Aščerić Vesna, historičarka 2, 7-8, 347, 440

N
Nakaš Lejla, lingvista 14, 427
Nelipčić Ivaniš, knez 39, 82, 108, 123
Nelipčić Jelena 98

- Nelipčiči**, vlastela 34, 108, 395, 403, 439
Nemanjić Dušan, car 39-40
Nemanjić Uroš 54
Nemanjići 45
Nenadić Vulezije 46
Nenko Jeronim Stjepan, prokurator 350
Neretljani (stanovnici Drijeva) 207, 238, 246
Nikolić Grgur, knez 56, 103, 116, 119
Nikolić Miliša, vlastelin 53
Nikolić Mirko, izaslanik 133, 289
Nikolić Petar 53
Nikolić (Jurjević, Radivojević) Tomaš, knez 145, 189, 268, 325, 386, 415
Nikolić Vukosav, knez 49, 53, 58
Nikolići, vlastela 53, 55, 58, 63, 104, 108, 281
Nilević Boris, historičar 10, 133, 135, 345, 440
Nimičić Vuk 49
Novaković Pavica 116, 444
Novaković Stojan 12, 37, 98, 146, 429
Nurudin, kadija 389
- O**
- Okotović** Radoje 352
Omišani 97
Orbini Mauro, hroničar 16, 141-142, 147, 431
Osmanlije 16, 18-19, 29, 51, 57, 81, 94, 96, 107, 117-118, 123, 125, 131, 140, 145, 163-164, 196-197, 202-203, 205-207, 209, 211, 214, 216, 218-224, 231-233, 235, 237, 239-242, 246-249, 251-257, 260-261, 273, 275, 281, 292, 298, 311, 322, 341, 347, 362-364, 368, 373, 390-391, 395, 399, 401-402
Ostoja, bosanski kralj 41, 54, 56-59, 61-73, 76, 80-81, 84-86, 88, 90-92, 94, 96, 98-101, 106, 110, 118, 128-129, 158, 235, 281, 283, 300-302, 307, 314, 316, 324, 344, 383, 396-400, 404, 406, 408-409, 427, 442, 446
Ostojić Radivoje, pretendent na prijesto 117, 134, 201, 283
Ostojić Stjepac, knez 49
Ostojić Stjepan, bosanski kralj 100-106, 108, 110, 280-281, 283
Ostrogorski Georgije 383, 434
- P**
- Palavestra** Aleksandar 195, 368, 434, 445
Palmota Ivan 237-238
Palmota Nikola, poklisar 208, 236
Paolo Vuk 258
Patislović Maroje 162
Pavao [Drašinović?], izaslanik 173-174, 291
Pavle Ivan 157
Pavle sin Anice 267, 334, 415
Pavle sin Petra Pavlovića Jurjevića i Milice, knez 129, 134, 137-138, 141-142, 145, 148, 189-191, 194, 215, 242, 247, 250-254, 269, 273-274, 325-330, 335-336, 352, 357, 365, 396, 405, 415, 421-422
Pavle sin Petra Vlatkovića 148, 254, 274, 276, 396, 405, 415, 421
Pavlović Iv. 203, 440
Pavlović Ivaniš, vojvoda 131-136, 440
Pavlović Nikola 440
Pavlović Petar (sin Pavla Radinovića), velmoža 98, 106, 108, 343, 346
Pavlović (Jurjević, Radivojević) Petar, vojvoda 131-133, 136, 138, 141-142, 148, 190-191, 194, 273-274, 276, 283, 289, 323, 350, 352-353, 357, 415, 445
Pavlović (Vlatković, Šimraković) Petar, vojvoda 15, 19, 25-27, 148, 251-252, 254, 264, 267, 269-276, 297, 311, 325, 327-333, 335-338, 351, 370, 373, 385, 391, 396, 399-401, 405, 408-410, 415
Pavlović Radosav, vojvoda 113-115, 117, 119, 122, 124-126, 322
Pavlovići, vlastela 10, 24, 92-93, 104, 106, 108, 110-111, 113-114, 116, 124-127, 132-133, 138, 156, 186, 283, 312, 316-317, 320-321, 324, 345, 385, 440
Perfčić Veselko, vojvoda Imotskog 44
Perojević Marko, historičar 20, 35-36, 40, 55, 58, 71, 82, 85, 88, 99, 105, 107, 117, 130, 205, 433
Petković Nadihna 111
Petrićević Ivaniš 250

- Petrićijević Ivan** 257
Petrović Đurđica, historičarka 163, 441
Petrović Ivaniš (Ivan) 210, 261-262
Petrović Pavlica, drijevski sudija 115
Petrović Tomaš, knez 251, 260-261, 294-296, 326-327, 354
Pičinin Nikola 257
Pio II, papa 202, 206
Pivčević Ivan, historičar 130, 433
Pokrajče 288, 342
Poljičani 205, 213, 248, 251
Popović Ljubiša 111
Popović Radič 240, 293
Porfirogenet Konstantin, car 310, 442
Poversen Nikola, prezbiter 46
Poze Francisko Pan, poklisar 243
Pribinić Stjepko 318
Pribinovići, Vlasi 289, 314, 400, 409
Pribisalić Radivoj 286, 290
Pribisalić Radota, trgovac 63
Pribislavić Bodacio 46
Pribojević Jurko 289, 350
Pribojević Pjerko 113-114
Pribojević Radosav, knez 75
Primo Petar 114-115, 320
Prioli Antonio 205
Pripčić Rajko 320
Pripković Vukosav 289, 340
Prokulo Natal, oficijal 55, 343
Prvaković Petren 62
Pucić (Poze) Medo 12, 38, 46, 55, 61, 63-64, 74, 76, 78, 81, 86-87, 92, 95, 97, 103, 111, 113-114, 282, 287-289, 305, 343, 429
Puljković Maroje 318
Purčić Poznan, župan 33-35, 377, 441
- R**
- Racić Bogdan zvani Pauk**, rizničar 275
Rački Franjo, historičar 14, 202-203, 429
Radaljević Marin Petra, kreditor 270
Radaljević Nikola 349
Radaljević Petar 349
Radanis Jeronim 267
Radat Radonja 157
Radibratović Matija 337-338
Radičijević Paskoje 285, 288
Radičijević Živko 286
Radiković Radoje 286, 290
Radin, gost 140-141, 178, 208, 284
Radinović Pavle, knez 49, 58, 62, 70, 75, 81-82, 88, 92-93, 98
Radišić Pavle 66-67
Rad[ivo]vić Mirko 41-42
Radivojević Juraj, vojvoda 5, 12, 13, 20, 24-26, 41, 43-50, 52, 54-55, 57-58, 61-69, 70-83, 85-87, 89-92, 96, 101, 103, 109, 114-115, 121, 131, 134, 137, 148-149, 186, 190, 276, 280-285, 287-288, 299, 302, 317, 342, 358, 379-382, 385-386, 396-398, 402, 404-406, 411, 415-416, 441, 445
Radivojević (Jurjević) Nikola 24, 47, 90-91, 96, 113, 118, 129-132, 149, 284, 325, 415
Radivojević (Jurjević) Pavle, vojvoda 24-26, 47, 87, 90-93, 95-97, 100-113, 115-123, 127-130, 132-133, 136, 148-149, 186, 274, 276, 281, 283-284, 287-289, 292, 318-321, 325, 339-340, 343, 347, 352, 357, 396-398, 404-407, 415, 417
Radivojević (Jurjević) Stjepan 24, 90, 445
Radivojević (Jurjević) Vlatko 24-26, 82, 90-91, 103-104, 113, 118, 121-123, 129-132, 136-138, 141-142, 149-150, 168, 268, 273-274, 284, 288-289, 340, 396-397, 404-405, 415
Radivojević Vukić 9, 24, 26, 41, 56-57, 59-61, 63, 74, 76, 82, 87, 90-91, 99, 114, 131, 148, 253, 286-287, 302, 345, 380, 396, 405, 415
Radivojevići, vlastela 1-3, 5, 7, 9-10, 12-13, 15, 17-18, 20, 23-26, 28-29, 33, 41-65, 68, 70-78, 82-110, 112-114, 116-120, 122-127, 129-139, 186, 261, 272, 274, 276, 279-283, 285-288, 299-303, 305-307, 311, 313-322, 325, 340, 342-343, 345, 352, 374, 377, 379-380, 382, 385-386, 388, 395-400, 403-409, 411, 415, 444, 446, 470

- Radmanić Ivaniš zvaní Gudeljić** 182, 216, 286, 321, 351
Radoboljani 153, 213
Radočić Petko, kovač 342
Radohnić Stjepko 347, 357, 420
Radojević 42
Radojević Ivan, knez 251, 294, 354
Radojević Marko 258, 294, 356
Radojević Mirko, knez 42, 49
Radomir, starac 377
Radonić Jovan, historičar 227, 429
Radonja 288
Radonja, bjeđunac 340
Radosalić Radoje, knez 70, 75
Radosalići 18, 23-24, 93, 115, 390, 433
Radosaljić Juraš 83
Radoslav, djed 377
Radoslav, gost 377
Radujević Ostoja 111
Radulović Bogdan 289, 350
Ragnina Nikola, hroničar 16, 141-142, 147, 212, 431
Rajkovići 93
Rašković Miloš 153, 290
Ratković (Racićević) Juraj 168
Ratković Radosav 285, 288, 303
Ratković Stjepan 286, 302
Ratuša zvana Radoslava, kćerka Radelje 342
Razić Ugrin 46
Resti, vlastela 273
Resti Andrija Bartola 338
Resti Andrija Martolice 297, 332, 336-338
Resti Bartol Ju. 336
Resti Junije, hroničar 16, 66-67, 97, 139-140, 212, 273-274, 431
Resti (Restić) Marin 77
Resti Marin stari 322
Resti Martolica Iv. 336-337
Resti Mihael (Miho) Benedikta 336-337
Resti Mihael Martolice 336-338
Resti Nikola 231, 293
Resti Orsat Martolice 336-338
Rismondo Vladimir 44
Rogatić Vuk, knez 75
Rozgonji, baron 212
Rudić Srđan, historičar 8, 12, 15, 19-20, 26, 28, 45, 47, 49, 51, 90, 96, 132, 201, 245, 260, 262-264, 266-275, 297, 325, 327, 334-338, 351, 368, 370, 385-386, 415, 429-430, 434, 441, 445
Rudić Tomaš 286, 291
Rupčić Vuk 307
Ruvarac Ilarion, historičar 51, 203, 441
Ružić Hlapac 289
Ružir, vojvoda 37-38
- S**
- Sanković Radić**, vojvoda 63, 65, 67, 70, 72-73
Sankovići, vlastela 34-35, 51, 71-76, 324, 359-360, 363, 398, 406
Semković Sladoje, vojvoda 134, 159, 166, 168, 172
Semković Stjepan 50, 283
Semković Tvrtko 50, 283
Semković Vukmir, župan 50, 283
Semkovići, vlastela 51, 159
Sikst IV, papa 242
Sigismund Luksemburški, ugarski kralj 52-54, 57, 61, 65-71, 78-79, 81-85, 94, 117, 119-123, 429
Skender, subaša 310
Sladenović Bogić 60, 109
Sladenović Stanihna 109-110, 113, 115, 319
Sladenovići 109
Slaveni 16, 37, 314-315, 429
Smiljanić Arandel, historičar 34, 118, 284, 289, 303, 306, 315, 381, 430, 441
Solovjev Aleksandar, historičar 51, 370, 430, 441
Sorgo Andrija, poklisar 219, 243
Sorgo Andrija Fran, prokurator 257, 264, 294-295, 326
Sorgo Damjan 143
Sorgo Francisko And. 325-326
Sorgo Petar 319
Spano Pipo 81

Spasić Dušan 195, 434
Splićani 46, 49, 66
Sracinović Vojin 97, 102-104
Srbi 168, 314-315, 443
Stana kćerka kralja Dabiše 12, 42, 47, 49-50, 342, 445
Stančić Mladen, knez 49
Stanihnić Vlad 289, 350
Stano Marin 349
Stijepo, prezbiter 230, 293, 384
Stjepan II Kotromanić, bosanski ban 9, 28, 34, 36, 38-39, 41, 339, 374, 377, 436
Stjepan sv. 48, 432
Stjepanović Milobrat 163, 290
Stojanović Ljubomir 13, 38, 55, 61, 63-64, 74-76, 78, 81, 87, 95, 100, 103, 108, 111, 113-114, 132, 146, 168, 171, 179, 190, 194, 201, 215, 241, 251-252, 254, 258, 262-263, 283, 287-289, 294-296, 305, 343, 354, 356, 365-366, 430
Stojković Cvjetko 263
Stonjani 58
Strahnići 93

Š

Šabanović Hazim, historičar 19, 195, 232, 242, 255, 272, 310-311, 426, 434
Šafařík Janko 16, 88, 156, 158, 430
Šamšalović Miljen 15
Šantići, vlastela 10, 439
Šanjek Franjo, historičar 49, 442
Šimraković Stjepan 134, 195, 272, 415
Šimraković Vladislav 272-273, 335-336
Šimrakovići, vlastela 134, 137, 272
Šišić Ferdo, historičar 10, 51, 73, 78, 84, 86, 301, 430, 434
Šišić Stipuša 234, 293
Šubići, vlastela 34, 347, 374, 395, 403, 439
Šundrica Zdravko, historičar 13
Šunjić Marko, historičar 19-20, 36, 48, 69, 82, 105, 107, 130-131, 141, 152-154, 158, 170, 199, 205-206, 210, 213, 228-229, 240, 255, 291-293, 434, 438-439, 441-442

T

Tadić Jorjo, historičar 41, 430
Talano Sandro 339
Talovac Matko 117-118, 121, 123, 130
Talovac Pjerko 149
Talovci, vlastela 130
Tezalović Brailo 62, 92, 320
Tezalovići 117, 435
Thallóczy Lajos 14, 40, 54, 59, 67, 69, 75, 94-95, 98, 120, 211-212, 216-217, 228, 233, 284, 354, 377, 428, 430
Todorović Jelena, historičarka 15, 275, 351, 385, 430
Toma Ivan 232, 235
Tomasini Toma, papski legat 141, 151, 166, 382
Tomasović Marinko, arheolog 310, 442
Tomaš, v. Petrović Tomaš
Tomaš, vitez 78
Tomaš sin Jurda Humskog 385-386
Tomaš Stjepan, bosanski kralj 10, 29, 134-136, 138, 140, 143, 147, 149-150, 152-158, 160, 162, 166-167, 171, 179, 181-182, 185, 187-188, 191, 193, 199-200, 281, 283, 364, 384, 417-418, 434, 436, 445
Tomašević Stjepan, bosanski kralj 9, 200-201, 204, 206, 219, 281, 283
Tomović Gordana, historičarka 195, 385, 434, 442
Tošić Đuro, historičar 17, 51, 58-59, 64, 76-77, 99, 110, 113-116, 122, 124-125, 127, 133, 155, 159, 168, 203, 205, 210, 224, 228, 232, 235, 246, 311, 316, 320, 325, 351, 382, 387, 389, 434, 442
Traljić Seid M. 370, 443
Trpković Veljan, v. Atanasovski
Truhelka Ćiro, historičar 14, 117, 195, 201, 203, 234-236, 242, 262, 273-274, 283, 291, 311, 346, 430, 443
Tvrtko I, bosanski kralj 40, 43-47, 49-50, 56, 279, 281-282, 344, 360, 375-376, 437
Tvrtko II Tvrtković, bosanski kralj 10, 18, 69, 71-73, 75, 79, 81-84, 88, 94, 96, 98,

- 100, 107-108, 112, 116-117, 119-121, 131-133, 283, 324, 435, 437
- Tvrtković** 370
- Tudrović** Nikša 154
- Turci** 97, 125, 151, 200, 213-214, 216, 232, 234, 247, 257, 273-274, 373, 388, 390-391, 436
- U**
- Ugri** 18, 120, 124, 145, 168-169, 171, 206, 210-213, 220, 234, 239-240, 243, 248, 251, 258-259, 281, 389, 391
- Ujević** Ante, historičar 34, 99, 261, 434
- Uroš**, posljednji Nemanjić 45
- Utješenić** Marin 257
- V**
- Valentin**, biskup 39, 375-376
- Vanović** Radoje 153, 170-171
- Vego** Marko, historičar 33, 42, 118, 195, 302-303, 306, 308, 315, 342, 430, 434, 443
- Vekarić** Nenad, historičar 132, 161, 188, 191, 253, 434-435
- Venerio** Andreas, splitski knez 204
- Vindeke** Eberhard 17, 85, 88, 301, 437
- Vlada** supruga Radivoja Bogavčića 41, 56-57, 63, 86-87, 302, 345, 380, 415
- Vladika** supruga Jurja Radivojevića 47, 49-50, 58, 86-87, 94, 103, 134, 299, 342, 380, 397, 405, 415
- Vladisalić** Vukac, pristav 49
- Vlaho** sv. 97, 178, 273, 291-292, 335, 346, 401, 417
- Vlaho**, vojvoda 38
- Vlahović** Ivan 139-140
- Vlasi** 216, 263, 289, 301, 314-315, 389, 400, 409, 432, 435, 441
- Vlatković** Andrija (fra Augustin) 19, 133, 141, 145, 189, 194-195, 197, 210, 230, 237, 239, 244-245, 249, 251-261, 268, 271-272, 275-276, 284, 291, 293-294, 310-311, 329, 352, 354, 357, 359, 361-363, 365-368, 378, 387-391, 399-400, 402, 408, 411, 415, 421
- Vlatković** Bartol 141, 145, 189, 194, 210, 212, 260, 268, 329, 415, 421
- Vlatković** Ivan 216
- Vlatković** Ivaniš 181
- Vlatković** Ivaniš, vojvoda 24-27, 131-132, 138-176, 178, 180-183, 185-187, 189-192, 194-195, 197-220, 222-244, 246-247, 249-253, 256, 258, 260, 262-263, 266-267, 273-274, 276, 281, 283-284, 286, 290-297, 303-305, 307-308, 310, 315, 321-323, 325-326, 328-330, 332-335, 340-341, 346-351, 353-354, 357, 359-367, 373, 382-384, 386, 388, 396-399, 405, 407-408, 415, 417-418, 420-422, 470
- Vlatković** Marko 141, 145-146, 183-185, 189-190, 192-197, 260, 268, 329, 340, 389, 415, 419-421
- Vlatković** Radivoje, porotnik 195-196
- Vlatković** Radivoje (Živoje) 141, 145-146, 182-185, 189-190, 192-197, 207, 239, 260, 268, 329, 340, 389, 415, 419-421
- Vlatković** Radoje 373
- Vlatković** Tadija 141, 145, 189, 194, 210, 212, 215, 224, 229, 231-232, 239, 242, 244, 246-249, 251-262, 268, 274-276, 292-297, 325-332, 340-341, 354, 357, 361, 363, 365-367, 390-391, 399, 408, 415, 421-422
- Vlatković** Vukan 373
- Vlatković** Vukić, vojvoda 253-255, 269, 276, 396, 405, 415
- Vlatković** Žarko 17, 141, 145-146, 153-154, 160, 163, 167, 169, 173-174, 182, 185, 189-194, 207-211, 213-215, 217-222, 225, 227-244, 247, 249-253, 255-265, 267-268, 270, 274-276, 291-297, 308, 325-330, 340-342, 347-350, 353-357, 361, 363, 365-367, 384-385, 397, 399, 405, 408, 415, 419, 421-422, 470

- Vlatkovići**, vlastela 1-3, 5, 7-12, 14-20, 23-26, 29, 62, 94, 116, 134, 138-139, 141-148, 150-151, 153-155, 157-161, 163-179, 181-183, 185-200, 202-203, 205-208, 210-225, 226-244, 246-249, 251, 253-264, 266-274, 276, 280-286, 290-296, 298, 303-306, 308-311, 313, 315, 322-323, 325-342, 344-347, 349, 351-353, 356-361, 363-371, 373-374, 376-377, 379, 382-388, 390, 395-405, 407-415, 445, 470
- Vodopijić** Jakša 322
- Vojhnići**, Vlasi 289, 314, 400, 409
- Vojknić** Nikola 83, 287
- Vojsalić** Juraj (Đurađ), velmoža 99, 118-119, 121, 131, 274, 280, 284, 302-303, 314, 358, 376, 378, 380-381, 383, 446
- Volzo** Ivan Mar. 218
- Volzo** Marin And, poklisar 208
- Vučeta**, župan 63-64, 287, 299
- Vučetić** Antonije 174, 189, 241, 353, 430-431
- Vučihna**, vojvoda 49
- Vučini** Vuk Marko 157
- Vučko** 377
- Vuk**, glasnik 176, 290
- Vuk**, familijar Ivaniša Vlatkovića 148-150, 253, 290, 396, 405, 415, 445
- Vuk**, strana u sporu 44
- Vukačić** Baran 98-100, 118, 289, 302
- Vukačić** Juraj (Đurađ) 99
- Vukačić** Vukac 99
- Vukačić** Vukašin 99
- Vukačići** v. Kačići
- Vukas** Radoje 157
- Vukašinović** Jakov 270
- Vukašinović** Nikola 270
- Vukićević** Radič, dijak 290, 353
- Vukićević** [Vukić] 116, 148, 253, 396, 405, 415
- Vukićijević** Vuk 24, 59, 90-91, 113-116, 118, 122, 124, 127, 148, 253, 284-285, 288-289, 303, 396, 405, 415
- Vukotić** Fehim Feša 7
- Vukšić** Pavle 271, 297
- W**
- Wadding** Luka 242, 284
- Z**
- Zagorski**, baron 212
- Zamagno** Blasius, oficijal 128
- Zelić** Danko, historičar umjetnosti 324, 437
- Zelubinović** Junije Ivanov 286, 290
- Zilić** Adis, historičar 1-3, 12, 20, 28, 49, 59, 106, 116, 133-137, 187, 193, 195, 207, 215, 221, 223, 246, 273-274, 289, 317, 335-336, 356, 358, 364, 415, 443-444, 470
- Zilić** Adna 470
- Zilić** Ismail 446
- Zizer** Mihael Marinov, kreditor 268, 350
- Zlatar** Behija, historičarka 220, 435
- Zlatonosovići**, vlastela 96, 117, 186, 345
- Zmajić** Bartol, heraldičar 368, 435
- Zuic** Ivan, splitski kanonik 46
- Ž**
- Živković** Pavo, historičar 10, 18, 69, 75, 81, 84, 88, 92, 94, 96, 98, 100, 108, 112, 117, 121, 435, 444
- Žugotić** Miloš 60
- Žunbor** 377
- Župarić** Drago, filolog 14, 427

Index toponima

- A**
Agata 111
Amstelodam 78, 428
Angora (Ankara) 51, 442
Apulija 170, 203
Augustinova humska zemlja 311
Austrija 358
- B**
Balkan 79, 368, 380
Banja Luka 135, 432
Bast 306-307
Baška Voda 307
Beč 117, 437
Beograd 199, 438
Berkla 157
Bijela Selišta 75
Bileća 199, 438
Biokovo 29, 34, 378, 399, 408, 432
Bišće 108, 115
Bizant 383, 434
Blagaj 98, 100, 147, 155-156, 167-169, 171, 221
Blato 41, 150, 155-156, 300-301, 306-307, 399-400, 408
Bobovac 73, 81-82, 200
Bosna (banovina, kraljevina, država) 8-12, 14-15, 18-20, 25-26, 28, 36, 38-40, 43-44, 46-49, 51-52, 56-58, 60, 65-73, 78-79, 81-85, 93-94, 98-100, 102-108, 110-111, 113, 115-120, 122, 130-131, 133-135, 138, 141, 151, 154, 158, 163, 170, 185-188, 191, 193, 199-203, 205-206, 216, 219-221, 252, 266, 268, 276, 279, 281-284, 289, 291, 301-302, 308-309, 314, 316, 320, 324, 339-340, 342-347, 349, 363-364, 374-382, 384, 387, 389, 395, 397, 399, 403, 405, 407, 417-418, 425, 427-441, 435-436, 438, 443
- Bosna i Hercegovina** 12, 20, 42, 49, 62-63, 99, 151, 195, 200, 206, 279, 314-315, 342, 345, 358, 361, 377, 425, 430-431, 433-437, 439, 442, 470
Brač 40, 56-57, 69, 88, 204, 268, 286, 297, 299, 302, 339, 345, 380
Breno v. Župa dubrovačka
Briške Stine 302
Brklje 153
Brotnjo, župa 33, 35, 221, 301, 307, 342, 399, 408, 434
Bršnevi 221
Buhačić 221
Buho(vo) 221
Budim (Budimpešta) 14, 66, 69, 84, 202, 428-429
- C**
Cetina 28-29, 34, 123, 130, 243-244, 248-249, 253, 266, 293, 298, 300-301, 314, 373, 375, 399-400, 408-409
Cekel 217
Chicago 63, 433
Cisalpina 300-301
Clogia (Venetia) 35
Crkva blagovještenja Gospodnjeg, Mačina 385, 442
Crkva sv. Dominika u Splitu 241
Crkva sv. Jeronima u Slanom 385
Crkva sv. Jurja u Brotnju 33
Croatia, v. Hrvatska
- Č**
Čapljina 195-196, 306, 308, 340, 436
Čemerno 155
Čvrsnica 300, 306, 399, 408

D**Dabri** 221**Dalmacija** 15, 19, 29, 38, 40-41, 46, 48, 66, 70, 84, 86, 105-107, 152-153, 205, 210, 213, 228-229, 232, 240, 255, 292-293, 339, 388, 434, 438, 440, 442**Doljani** 133**Donji Kraji** 273, 382, 434**Dračevica** 45, 110, 144**Dračevo** 133**Dragljan** 306-307**Drežnica** 300-301**Drijeva** (Drijevski trg, forum Narenti, Neretva) 17, 20, 41, 44, 59-61, 63-65, 67-68, 75-77, 83, 86-89, 91-92, 109-116, 120-127, 129-130, 135-138, 143, 145-146, 150, 152-155, 159, 162, 165, 176, 178, 210-211, 214, 216, 219, 224-226, 228, 232, 235-236, 285-290, 292, 299-301, 303-306, 310, 315-322, 325, 343, 351, 382, 397, 400, 406, 408-409, 434, 437, 439, 444**Drinovci** 34, 439**Drinsko** 301**Drvenik** 133, 246, 286, 299-300, 302, 400, 403**Duarum** 300**Dubci** 153**Dubrave** (Pelješac) 182**Dubrave**, župa 195-197**Dubrovnik** (Ragusa, Ragusium, Republika, Republika sv. Vlaha) 7, 11-16, 18, 24-25, 29, 33, 36-38, 43, 45-47, 53, 55, 57, 60-61, 66-68, 70-71, 74, 79, 81, 83, 87, 91-97, 101-104, 106, 110-111, 114-116, 118, 124, 127-129, 131-132, 136, 138-145, 148, 151-152, 155-156, 158-159, 161, 163-164, 166-167, 169-170, 173-175, 178, 180, 182, 184-185, 187-188, 190-194, 199, 202-203, 207, 212, 214-217, 219, 222, 224, 226, 228, 230-231, 234, 239-240, 243-244, 246-247, 249-251, 256-257, 259-264, 266-268, 271-275, 284-285, 287-294, 296-298, 304-305, 313, 316, 319, 321-322, 324-326, 328, 330-338, 341, 346, 348, 350, 352-353, 356-359,

364, 367, 382, 386, 390, 398-401, 407, 409-410, 417-419, 422, 426, 428-429, 432, 434-435, 437, 439-443

Dugi Rat 153**Duvno** 125, 159**Duvanjsko polje** 50, 283**Dvorine** 306**F****Firenca** 141**Fragustin**, nahija 311, 402, 411**G****Gabela** 63**Gacko** 199, 438**Gala** 244**Glamoč** 378**Glasinac** 51**Gore** 242**Gorica** 153-155**Gornji Drvenik** 133**Gorska župa** 29, 300, 306-307**Gradac** (K(G)radac) 221**Gradac** (Lapčanj) 62, 286, 299-300, 302**Greben**, samostan 387**Gudeljevo polje** 51, 282**H****Hardomilje** 314**Hercegovački sandžak** 232, 389**Hercegovina** 42, 195-196, 247, 306, 312, 367, 427, 430, 434-435**Hervatia** Humska zemlja 260**Hlivno**, Clivaschi v. Livno**Hrašćani** v. Raščani**Hripac** 43**Hrvatska** 15, 48, 57, 78, 242, 421, 425, 427-428, 432, 438-439**Hum**, tvrđava u župi Livno 221, 310**Humska zemlja** (Hum, Neumska, Terra humie) 1-3, 7, 12, 23, 28, 34-35, 37-40, 43-45, 49-50, 52, 58, 65, 71-73, 82, 84, 89, 96, 98, 103-104, 109, 120-122, 125, 137, 143,

- 148, 152, 154, 158, 160, 164, 168, 175, 206,
210, 215-216, 231, 248, 257, 260, 267, 300-
303, 307, 309-310, 315, 339-340, 367, 373,
376-378, 380, 382, 387, 395-396, 398-399,
403-404, 406-407, 433-434, 439, 446, 470
- Hvar** 69, 88, 95, 106, 183, 240, 242, 255,
257, 293
- I**
- Imotica** 75
- Imotska župa** 51, 282
- Imotski** 44, 51-52, 148, 261, 300-301, 378
- Istočno (Srpsko) Sarajevo** 387, 426, 443
- Istra** 232
- Italija** 331, 347
- J**
- Jadransko more (Jadran)** 11, 65, 105-107, 152
- Jajce** 200, 203-204, 206
- Jar(e)** 221
- Jasenica** 63
- Jezerčani kod Neretve** 303
- Jugoslavija** 385
- Jugovića grad** 310
- K**
- Kalinovik** 377
- Katedrala sv. Duje, Split** 380
- Katedrala sv. Vlaha, Dubrovnik** 273, 401
- Katedrala Uznesenja blažene djevice Ma-
rije (Dubrovnik)** 324
- Kitanj (Kitan, Kitam), tvrđava** 176, 308
- Klis** 260, 263, 295
- Klobuk** 249
- Ključ** 206, 227, 377
- Knešpolje** 41
- Kočeri(n)** 221
- Kolo** 50, 283
- Konac polje** 221
- Konavle** 45, 93, 104, 106, 108, 139-140,
144-145, 201, 281, 283, 313, 437
- Konstantinopolj** 273, 275
- Konjic** 377
- Kopriü Hisar, nahija** 221
- Korčula** 69, 88, 127, 153, 225, 288
- Kosovo** 51, 385, 442
- Koš** 255, 258, 260, 291
- Kotišina** 306-307
- Kotor** 69, 316
- Kozica** 306-307
- Krajina (neretvanska, cetinska, imotska)**
1-3, 7, 9, 19-20, 28, 34-35, 38, 41, 43-45,
47-48, 69, 84-85, 88, 90, 94-100, 102-103,
106, 118-119, 122, 125, 144-145, 150, 152-
154, 156-159, 162, 170-171, 176, 183, 197,
206, 209-210, 213, 226, 234-235, 237-240,
246, 248, 253, 255, 261, 269-271, 280, 290,
299-301, 311, 339, 357, 374, 376, 378-382,
395, 397, 399-400, 402-403, 406-407, 409,
411, 434, 441, 470
- Krbava (Krbavsko polje)** 232, 261, 270-271,
433
- Kreševo** 118, 136
- Krka** 266, 268
- Križevci** 216
- Krupa na Vrbasu** 387
- Kruševac** 148, 300-301, 306-308
- Kruševo** 306
- Kuna** 182, 243
- Kurilo** 67, 75
- L**
- Lapčanj v. Gradac**
- Ledinac** 221
- Leipzig** 216, 430
- Liesna v. Hvar**
- Lika** 286, 299, 302
- Lipno** 221
- Lisac** 75, 358
- Lištica, rijeka** 306, 435
- Livno (grad, župa)** 29, 65, 185, 200-201,
207, 212, 215-216, 221, 257, 280, 283, 292,
308-310, 398-399, 402, 407, 411, 446
- London** 48, 432
- Lučarica ulica** 147, 269-270, 273, 297, 332,
335-336, 338, 401, 410

- Lug** 93
Luka, župa 133, 148, 163, 165, 300-301, 303, 306, 380, 400, 408,
Luž ulica 273
- Lj**
Ljubača 387
Ljubuša 300, 399, 408
Ljubuški 49, 51-52, 148, 282, 299, 301, 310-311, 314-315, 382, 400, 408, 434, 442
Ljubinja 196
- M**
Macerata 331
Mačina 385
Makarska (Makar) 84, 91, 162, 237, 247-249, 302, 306-307, 309, 375-376, 378-379, 385, 437-438
Makarsko primorje 15, 29, 62, 84, 91, 98, 100, 133, 152, 255, 299, 301, 307, 311, 374, 399-400, 402, 409, 427, 437, 439
Malfa v. Zaton
Mali Viter 310
Metković 303
Metkovičko polje 303
Metohija 385, 442
Mike, komuna 217
Miluša 302
Mogorjelo 308
Mokro 221
Mostar 49, 85, 196, 221, 270, 308, 364, 427, 431, 433, 435-436, 442-443
Mostarsko blato v. Blato
München 216, 430
- N**
Napulj 66, 78, 82, 91, 283
Nekranj 340
Neretva 28, 34, 314, 375, 399-400, 408-409
Nevesinje 34, 148, 221, 342, 377
New York 48, 432
Nikeja 383
Nove zemlje v. Primorje
- Norin**, skela 301
Novi u Dračevici 110, 256
Novi u Luci 148, 163, 165, 301, 307-308, 380
Novi Sad 15, 36, 430
- O**
Obod 103, 281
Odžak 41
Omiš 69, 84-85, 88, 94, 108, 130, 239, 243, 300-301, 375-376
Opličići 195-196
Orahovac 385, 442
Osobljava 173, 182, 232, 240, 250, 293-294
Ostrog v. Zaostrog
Ostrovica 86, 440
Ošlje 104, 288
- P**
Padova 204
Pale 387, 443
Pasičina 302
Pašman, samostan 387
Paoča 221
Pavli, vilajet 312
Pelješac 37, 41, 58, 67, 69, 90 101-102, 127-128, 135, 176-178, 182-183, 187, 227, 240, 242, 244, 287-288, 293, 339, 445
Perun 246
Pišča, planina 168
Piva 168
Planine 300
Plat 91
Ploče 302
Pobijana ulica 147, 269, 291, 295, 297, 322, 324-325, 328, 331-332, 334, 336, 338, 357, 401, 410, 421, 445
Počitelj 20, 187, 193, 207, 211, 215, 220-221, 223, 225, 227-228, 232-233, 309-310, 356, 443
Podrinje 312, 367
Poglich 300
Polja 300
Poljica 85, 130, 203, 232, 248-251, 262-264, 274, 294-297, 328, 332, 385, 434

- Ponikve** 244
Popova baština 387
Popovo polje 24, 37, 93, 108, 239, 341
Posrednjica 162-163, 211, 213, 233-234, 236-237, 244, 255, 309
Posušje 300-301
Prapatnica 104
Pribinovići 314
Primorje (Nove zemlje, Slansko primorje) 67, 75, 101-102, 144, 201, 283, 440
Primorje, župa, oblast, vilajet, nahija 29, 34, 110, 242, 244, 251, 255, 300, 306-307, 310-311, 379, 399-400, 408
Prosjek 24, 93
Prud 63-64
Pustijerna 324, 332, 437
- R**
- Radobolja** 85, 187, 300
Raduša 300, 399, 408
Rakitno 300-301, 431
Rama 78, 216
Raščani 306-307
Raška 47, 339
Roma (Rim) 63, 242, 433
- S**
- Samostan sv. Andrije, Vis** 375
Samostan sv. Jakuba, Pelješac 37
Samostan sv. Justine u Padovi 204
Samostan sv. Marije u Zaostrogu 378-379, 385, 387, 397-389
Samostan sv. Petra u Makarskoj 378-379
Samostan sv. Stjepana, Split 205
Samostan u Imotskom 378
Sarajevo 2-3, 7-8, 10, 12, 14-15, 17-20, 26, 41-43, 46, 48-49, 73, 79, 85, 99, 104, 106, 116-118, 133, 195-196, 200, 204, 206, 220, 279, 282, 302, 314-315, 342, 345, 347, 356, 361, 380, 382, 425-428, 430-445, 470
Slano 385
Slansko primorje v. Primorje
Slavonija 15
- Skradin** 86, 268, 270, 296, 350, 440
Smederevo 139, 200, 203
Sokol 227
Somotski komitat 217
Sopoštica 93
Split 34, 39, 46, 66, 84, 88, 105, 116, 130, 153, 180-182, 204-207, 228, 241, 290, 292, 306, 310, 315, 322, 338, 345, 379-380, 401, 410, 433-435, 439, 442, 444
Srbija (Despotovina) 39, 56, 200, 316, 344
Srđ 7, 54, 62, 75, 94, 102, 121, 138, 214, 230, 262, 271, 306, 346, 356
Srieser (Sreser) 69, 127, 287
Stolac 247
Ston 57-58, 67, 70, 75, 81, 83, 90, 96-97, 101-102, 125, 128, 135, 143, 148, 154, 161-163, 165, 170, 176, 180-181, 187, 219, 225, 228, 231, 240, 244, 246, 249-250, 267, 290, 293-294, 336, 340, 352, 382, 445
Stonski kanal 177, 182
Stonski Rat 102
Struge 63
Sutjeska, vladarski dvor 49-50, 65-66
Sv. Srđ na Bojani 316
Svjetije 63
- Š**
- Šćedro** 95-96
Šibenik 39, 113, 182
Šipan 147
- T**
- Tođevac** 147
Torkola v. Šćedro
Transalpina 300-301
Travnik, tvrđava u župi Livno 221, 310
Trebinje 45, 249, 306, 435
Trebižat 29, 153, 299, 308, 310, 399, 408
Trgovište (gatačko) 247
Trijebanj 133
Trnava 387
Trnovica 75
Trstenica 240, 293, 385

Trstivnica, župa 43, 75, 437

Trogir 39, 105

Tučepi 306-307

Tuzla 141, 432

Tvrđave na mostu kod Neretve 147-148

U

Ugarska 11, 14, 39-41, 43-44, 47-48, 65-66, 69, 79, 104-105, 117, 120, 123, 131, 156, 169, 201-202, 204, 206, 209, 214-217, 219, 227, 239, 344-345, 354, 364, 375, 379, 395, 399, 432

Usina 244, 293

Uskoplje 216

Usora 49, 117

Uzariće 221

V

Večerić (Večerike), župa 33, 35, 38, 84-85, 300-301, 377, 383, 396, 404, 435

Veljaci 12, 29, 49, 299-301, 303, 306-307, 397, 405, 442

Venecija (Republika sv. Marka, Mletačka republika) 11, 16, 19, 36, 40, 68-69, 82, 97, 104-107, 115, 120, 130-131, 135, 141, 152, 154, 156-159, 162, 170-171, 175, 199, 204, 206, 209-210, 213-214, 219, 232, 240, 248, 255, 281, 284, 291-292, 339, 395, 399, 401, 429, 434

Veszprém 217, 284, 354, 360

Viduška 221

Vijovnica 221

Vikter 237-238, 310

Vinijca 306-307

Vis 106

Visecensium 301

Visoko 71, 108

Visovac 34, 439

Visući 19, 243, 442

Višići 340

Viter 310

Vjenačac 148

Vojnićevo polje (Vojnici) 51, 282, 314

Volivina, skela 301

Vran, planina 306

Vrana, priorat 217

Vratar 125-127, 145, 147, 151, 169, 215, 300, 303-309, 321, 353, 400, 408, 439, 445, 470

Vrgorac 230, 232, 241, 299-304, 306-307, 309-311, 341, 400, 408

Vrgorsko jezero 302

Vrhbosna 200, 220, 256, 316

Vrhdol 306

Vruljica 234, 310

Z

Zadar 11, 44, 98, 158, 242, 376, 387-388, 427, 431, 439

Zadvarje 251

Zagora 93

Zagreb 10, 14-16, 19-20, 28, 34, 43-44, 49, 57, 67, 85, 98, 132, 143, 161, 216, 242, 261, 310, 332, 368, 370, 377, 425, 427-435, 437, 439-440, 442-443

Zagrebačka županija 242

Zahodi 306

Zahojani 306-307

Zajezerčani (Jeferzach) 101-102, 288, 299, 302, 345

Zaostrog 133, 249, 272, 300, 303, 310-311, 379, 385, 387, 426, 432

Zaton 36

Zavala 95

Zenica 151, 163, 344, 436-437, 441

Ž

Željezna Ploča 111

Živogošće 306-307

Žrnovnica (Split) 300, 399, 408

Žrnovnica (Žrnovnice) 43, 437

Župa dubrovačka 263

HISTORIJSKE MONOGRAFIJE

Knjiga 22

Adis Zilić

RADIVOJEVIĆI – VLATKOVIĆI

vlastela Humske zemlje i Krajine

Izdavač:

Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju
Podgaj 6, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
<http://www.iis.unsa.ba>

Za izdavača:

Dr. Sedad Bešlija

Lektura:

prof. Edis Kuko

DTP i dizajn korica:

Amra Mekić

Tiraž:

200

Štampa:

Štamparija Fojnica

Za štampariju:

Mirsad Mujčić

SLIKE NA KORICAMA:

Prednja korica: **Grafički otisak većeg pečata vojvode Ivaniša Vlatkovića,**

prema: Pavao Anđelić, *Srednjovjekovni pečati iz Bosne i Hercegovine,*

Djela ANUBiH, Knjiga XXXVIII, Sarajevo, 1970, 66.

Zadnja korica: **Rukopis kneza Žarka Vlatkovića,**

DAD, Miscellanea (Massa Negrini), kutija IX, fascikl I, br. 9, 14. III 1455.

Skica ruina grada Vratara, Adna Zilić